

Giedra, temperatūra apie 85°.

Saulė teka 5:40, leidžiasi 8:15.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST INTER-ETHNIC CENTER
 The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
 The Lithuanian Daily News Publishing Co., Inc.
 Published 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
 HAYMARKET 1-6100
 Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XL.

Kaina 5c

Chicago 8, Ill. Antradienis, Liepos-July 28 d., 1953

Price 5c

No. 176

KERSTEN REZOLIUCIJA PRIIMTA VIENBALSIAI

KONGRESMANAI BALSAVO UŽ REZOLIUCIJĄ 346 VIENBALSIAI

Laikraščiu einant į mašiną, 5 minutės prieš 7. val. vakaro (Washingtono laiku) iš sostinės gauta žinia, kad 346 rezoliucija Kerstenas trumpai išdėstė.

Kongresmanas Hugh Scott iš Philadelphijos rezoliuciją prašė priimti. Spykeris Martin iš Bostono rezoliuciją padavė balsavimui. Daugiau, kaip 12 kongresmanų balsavo "I" — vienbalsiai.

ALT valdyba sekė visą reikalą. Šiandien įvyks spaudos atstovų konferencija. Platesnių žinių paduosime rytoj.

Korėjos karo faktai per 3 metus

TOKIJAS. — 1950 metais birželio 25 d. Šiaurinės Korėjos armija užpuolė Pietinės Korėjos respubliką.

Amerikai sumušus SSSR priešus Japoniją ir Vokietiją ir pačiai padėjus ginklus į šalį, Kremlius pamanė, kad atėjo geras momentas tolimiesiems pasaulio užkariavimams. Prez. Trumanas padarė istorinį sprendimą: išskė pastoti komunistams kelia ginklu ir kreipėsi į Jungtines Tautas prisidėti prie Amerikos "policinės akcijos". 16 valstybių prisuntė didesnius ar mažesnius karinius dalinius, kurie buvo pavesti JT vyriausiai komandai su gen. MacArthur priešaky.

Balandžio 22 d. kinai pradėjo naują ofensyvą. Gegužės 1 d. priešas sulaukėtas prieš Seulo.

Gegužės 27 d. sunaikintos prieš armijos, komunistai traukiasi visu frontu. Gen. Fleet nori suduoti paskutinį smūgį, bet vyr. štabas pasipriešina.

Birželio 24 d. SSSR atstovai Jungtinėse Tautose Malik pasiūlė paliaubų derybas.

Liepos 10 d. kovojančios armijos užmezga pasitarimus dėl paliaubų.

Rugpjūčio 22 d. nutraukiamos paliaubų derybos.

Rugsėjo 24 d. atnaujinami pasitarimai dėl paliaubų.

Spalio 24 d. pradeda derėtis Panmunjome dėl paliaubų sąlygų.

ĮVYKIAI 1952 METAIS

Balandžio 25 d. pradėti pasitarimai dėl pasikeitimo serganciais belaisviais.

Birželio 29 d. gen. Ridgway, JT vyr. armijos vadas, perkeliamas į Europą NATO vyr. vadu, vietoj gen. Eisenhowerio. Į jo vietą skiriamas gen. Mark Clark.

Gruodžio 3 d. išrinktas prezidentus gen. Eisenhoweris atvyksta į Korėją.

DERYBOS 1953 METAIS

Balandžio 6 d. atnaujinami pasitarimai dėl pasikeitimo serganciais ir sužeistais belaisviais.

Balandžio 20 d. pasikeičiama sužeistais belaisviais Panmunjome.

Balandžio 26 d. atnaujinami pasitarimai dėl paliaubų.

Birželio 10 d. P. Korėja parlamentas paskelbia paliaubas "P. Korėjos pardavimu".

Birželio 18 d. P. Korėja paleidžia 27,000 š. Korėjos belaisvių antikomunistus.

Birželio 20 d. komunistai graso nutraukti derybas dėl belaisvių paleidimo.

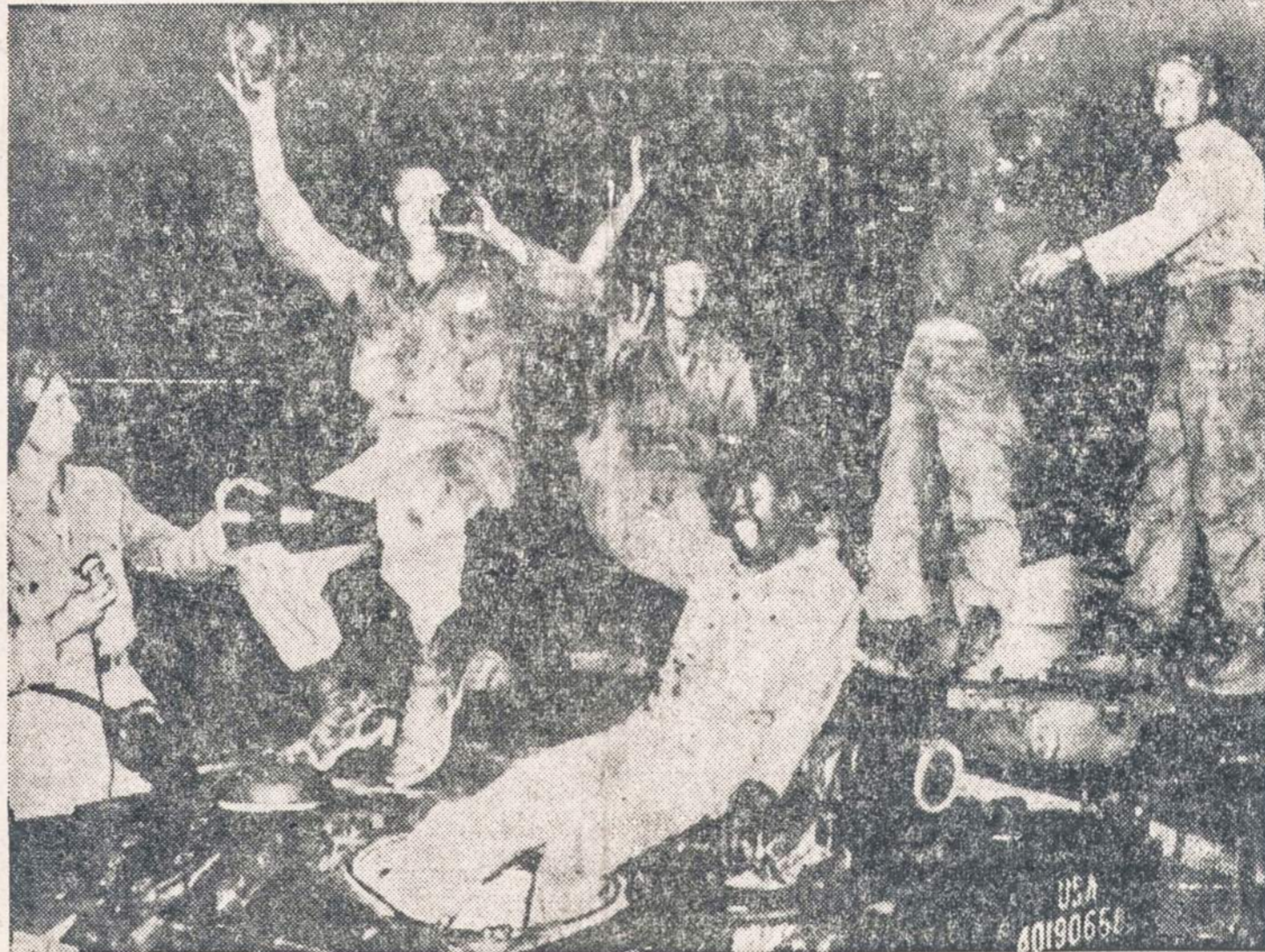
Birželio 26 d. į P. Korėją atvyko prez. Eisenhowerio specialus pasiuntinys Walter Robertson ieškoti susitarimo su prez. Rhee.

Liepos 8 d. komunistai sutinka tartis toliau, nežiūrind belaisvių paleidimo.

Liepos 11 d. prez. Rhee sutinka laikytis paliaubų 6 mėn. pasilaikydamas teisę po to daryti, kas bus naudinga Korėjos suvienijimui.

Liepos 19 d. komunistai duoda sutikimą pasirašyti paliaubų sutartį.

Liepos 27 d. JT armijos ir komunistų vadai pasirašė Korėjos paliaubų sutartį Panmunjome.

M-19 tanko igula Korėjos karo fronte ką tik gavo žinia iš radio operatoriaus, kad netrukus bus pasirašyta paliaubų sutartis. Tarp igulos narių tai pagimdė didelį džiaugsmą. Iš kairės į dešinę: karys William Poole iš Alabamos, karys Raymond Usby iš Augusta (Ga.), karys Willie Allen iš Elberton (Ga.), seržantas Kam Joosik iš Pietų Korėjos, karys John Mays iš Jonesville (La.) ir karys Frank Kukuogka iš Chicagos. Poole yra radio operatorius.

PALIAUBOS DAR NE TAIKA, IŠPĖJO AMERIKĄ PREZ. EISENHOWER

Karo ministeris įsitikinęs JAV karo pergale, jei Sovietų S-ga drįstų užpulti Vakarų pasaulį

QUANTICO, Va. — Korėjos karo paliaubų proga prez. Eisenhoweris savo kalboj pareiškė, kad Jungtinės Tautos 1950 metais pirmą kartą pasitiko komunistų užpuolimą ne vien protesto žodžiais, bet ir ginklu rankoj.

"Bet", išpėjo prezidentas Eisenhoweris, mes laimėjome paliaubas atskirame fronte, bet ne pasaulinę taiką. Laikas išsėtis dar neatėjo".

Prezidentas užtikrino, kad Jungtinės Valstybės sieks Korėjos suvienijimo ir, pasinaudojant Korėjos paliaubom, pažengti nors kiek pirmyn į pasaulinę taiką.

Amerika nuolat stiprėjanti

Siame Virginijos mieste buvo suvažiavę vyriausybės nariai ir kariuomenės vadai apsvarstyti Amerikos tolesnę strateginę politiką ir apsiginklavimą.

Daug demokratų kritikuotas karo sekretorius Wilson užtikrino nuolat didėjančią Amerikos galią. Pastaruoju laiku surasta arba patobulinta daug naujų ginklų ir padidinta jų gamyba. Priešas padarytų labai kvailų žingsnių, jei išdrįstų pradėti karą: jis būtų sunaikintas, užtikrino Wilsonas.

Sutaupys \$1 bilijoną

Sekr. Wilsonas turįs pagrindo manyti, kad karo biudžetas šiais metais galės būti sumažintas dar vienu bilijonu dolerių, atkritus Korėjos karo išlaidoms. JAV įgulus liks ir toliau Pietinėje Korėjoje, bet jų išlaikymas esant paliauboms kaštuos tokią sumą per metus mažiau.

Bus sumažintas ir kariuomenės skaičius 200,000 vyrų, o gal ir daugiau.

RADARAS GALĖS PRANEST ARTEJANČIUS VIESULUS

NEW YORKAS. — JAV armijos ryšių dalių laboratorijoje buvo patobulintas radaras, kuris didžiai pasitarnaus meteorologijos tarnybai. Naujuoju radaru galima iš anksto pastebėti artėjančius tornadus, audras, juo net galima išpėti būsima oro drėgnumą ir temperatūrą.

Rytų Vokietijoje tebevyksta vidaus kovos vyriausybė

Pašalinti vėl 4 pareigūnai

BERLYNAS. — Rytinės Vokietijos komunistų partijos ir vyriausybės vadai Ulbricht ir Grotewohl pranešė apie Zaisserio pašalinimą iš centro komiteto ir politbiuro.

Wilhelm Zaisser kiek anksčiau buvo pašalintas iš saugumo policijos ministerių. Kai kurių Amerikai laikraščių spėjimai, kad Zaisser bus paskirtas vadovauti ir viešajai, ir slaptajai policijai, pakeliant jį į vidaus reikalų ministerius, nepasitvirtino. Kaip Berijos globotinis, jis atrodo politiškai žuvis.

Pašalintas ir komunistų laikraščio Neues Deutschland redaktorius Rudolf Herrenstadt, kartu ir iš centro komiteto kandidatų.

Be to į nemalonę pateko ir buvo atleisti iš savo vietų vyriausybėje ir partijoje Anton Ackerman, užsienio reikalų viceministeris, jo buvusi žmona Elli Schmidt, moterų komunistų lygos pirmininkė, ir Hans Jendretzky, darbininkų unijos pirmininkas.

POLICIJA APSUPO POLIGAMŲ MIESTĄ

SHORT CREEK, Arizona. — Gubernatoriui davus įsakymą, policija apsupo ir suėmė visus suaugusios šio miestelio gyventojus.

Gyventojai priklauso tam tikrai senų mormonų sektai, kuri pripažįsta poligamiją — leidžia vyrams vesti keletą žmonių. Arizonos gubernatoriui savo pareiškime sako, kad iš to keletas asmenų buvo išvystę baltąją vergiją ir uždribę krūvas pinigų. Keletas "fundamentalistų" benudromenės vadų turį net po 5-6 žmonas.

Vėliausios žinios

— V. Vokietijos kancleris Adenauer savo priešrinkiminėje kalboj pasakė, kad jo vyriausybė ir toliau sieks apginkluoti 500,000 vyrų ir įjungti juos į Europos jungtinę armiją.

— Buvęs prezidentas Trumanas, kuris davė įsakymą sulaukyti komunistus Korėjoje, pasisakė iš tiesų džiaugias sudarytomis paliaubomis.

— Korėjos kare iki paliaubų pasirašymo žuvo 24,965 amerikiečiai, 45,000 pietinių korejiečių, 618 anglų, ir 1,900 kitų tautų karių. Komunistų nuostoliai 1,350,000.

— Komunistinė Kinija išstrėmė 9 katalikų kunigus, iš jų du amerikiečius, išvadindama juos "vilkais avių kailiuose".

— Irano vyriausybė įsakė apiešti šalį ką tik grįžusiai iš užsienio karaliaus seseriai Ashrof Pahlevi.

— 120,000 gyventojų iš Rytinio Berlyno pirmadienį atvyko į Vakarų pusę pasiimti maisto, nežiūrint komunistų pareiškimo, kad maistą imantieji yra Amerikos šnipai ir sabotaznikai.

— Gen. Nicholas Plastyras, buvęs tris kartus Graikijos ministras pirmininkas, mirė, sulaukęs 69 metų amžiaus.

Ukrainos rusintojų paskyrė atstovu į Rumunijos sostinę

Berija buvo L. Melnikovą pašalinęs iš partijos vadų

Maskva. — Leonid Melnikovas paskirtas SSSR ambasadorium į Rumuniją, vietoj Annatolio Lavrentievo. Pastarasis perkeltas į Teheraną.

Melnikov anksčiau buvo Ukrainos komunistų partijos generaliniu sekretorium. Berijai tvarkantis su Malenkovo šalinimais, Melnikov buvo apkaltintas „nutolęs nuo Stalino-Lenino tautybių politikos“, pradėjęs per griežtai rusinti ukrainiečius, ir nekimė sako, kad iš to keletas asmenų buvo išvystę baltąją vergiją ir uždribę krūvas pinigų. Keletas "fundamentalistų" benudromenės vadų turį net po 5-6 žmonas.

Berija suėmus, Ukrainoj buvo pasakyta daug kalbų prieš Berijos pastangas "kiršinti ukrainiečius prieš didžiarusius".

KORĖJOJE PASIRAŠYTA PALIABOS, SUSTABDYTI KAUTYNIŲ VEIKSMAI

Abidvi armijos įsitvirtina už neutralios 2 1/2 mylių juostos

PANMUNJOM, Korėja. — Kautynių veiksmi Korėjoje sustojo pirmadienio 10 val. vakaro (Korėjos laiku), kaip buvo susitarta paliaubų derybose.

Abidvi kovojančios armijos išnaudojo likusias 12 valandų po paliaubų pasirašymo "šoviniam iššaudyti". Komunistai pasiuntė į JT linijas nedidelius dalinius, bet jie buvo atmušti.

Prie Yalu JT lakūnai užtiko komunistų transportinį lėktuvą ir jį numušė 10 val. prieš paliaubų susitarimui įsigaliojant. Spėjama, kad lėktuve galėjo būti komunistų karininkai, dalyvavę Panmunjome paliaubų pasirašymo ceremonijose.

Kasa naujus apkasus

JT ir komunistų armijos daro įsitvirtinimus daugiau kaip mylių nuo fronto linijos. Pagal susitarimą, susitaikiusios armijos kiekvieną atsitrauks į 1 1/4 mylios ir padarys 2 1/2 mylios skyrinčią neutralią juostą.

Si paliaubų zona išvesta palei paskutinių dienų fronto liniją. Komunistams atiteko svarbios strateginės aukštumos, kurias jie užėmė per savo paskutinių dviejų savaitių ofensyvą. Rytuose neutralioji zona įeina gerokai į šiaurinę Korėją, Vakaruose — į Pietinę. Per 72 valandas armijos turi atsitraukti ir nustatytas neutralias linijas.

Užleidžia komunistam salas

Penkį dienų laikotarpį JT sąjungininkai turi apeisti visas salas Korėjos rytų ir vakarų pusėje, kurios yra viršum 38 lygiagrečių (šiaurinėje Korėjoje).

Abi pusės sutiko susilaikyti nuo kariuomenės pastiprinimų gabenimo. Bet vėliau per mėnesį bus galima pristatyti po 35,000 naujos kariuomenės ir iškeisti juos į pavargusius kareivius.

Bendra priežiūros komisija

Bendra komisija iš 10 generolų — admirolų prižiūrės paliaubų laikymąsi. Ji turi specialią pakomisiją, kuri spręs įvykius nesusipratimus.

Penki uostai šiaurinėje Korėjoje paskirti komunistam gabenti kariuomenę ir medžiagas. JT naudosis penkais uostais šiems tikslams P. Korėjoje.

Gražins belaisvius per 60 d.

Praėjus 60 dienų nuo paliaubų pasirašymo bus gražinti visi turimieji belaisviai, kurie nori grįžti namo. Komunistų rankose yra 3,13 amerikiečių, 8,100 pietinių korejiečių ir apie 1,000 kitų JT sąjungininkų, iš viso 4,577 belaisviai.

JT paleis 69,000 šiaurinių korejiečių ir 5,000 kinų. Nenorinčių grįžti namo yra 7,800 šiaurinių korejiečių ir 14,500 kinų. Jie bus perduoti 5 valstybių neutraliai komisijai. Komunistai mėgins juos perkalbėti. Tie, kurie išsilaikys prieš komunistų agitacijas ir grasymus, bus perduoti politinei konferencijai.

JT jau pradėjo gabenti į Panmunjomą belaisvius; komunistai pristatys pirmuosius ešalonus už kelių dienų. Jie gražins per dieną 15-20 belaisvių, JT po 1,000-1,500.

"Garbinga pergalė"

Š. Korėjos ir Kinijos komunistai skelbia, kad ginklų paliaubų

bos reiškia komunistų armijų "garbingą pergalę" prieš Ameriką ir 16 jos sąjungininkų. Jie tačiau nepasitiki prieš gera valia ir esą pasiruošę pastoti kelia "antrosios pusės galimam sutarčių laužymui.

Nėra taikos garantijų

JT vyr. armijos vadas gen. Clark pareiškė savo armijai, kad paliaubos negarantuoja taikos; taigi negali būti kalbos apie greitą atsitraukimą iš Korėjos. Apie tai bus galima kalbėti tik po to, kai kovojančios vyriausybės politinė konferencija susitars dėl Korėjos ir Tolimųjų Rytų ateities.

Panašiai išreiškė ir 8-tos armijos vadas gen. Taylor, primindamas, kad paliaubos nereiškia karo pabaigos, o tik kautynių veiksmų pertrauką.

JT susirinkimas rugpjūčio 17 d.

JT visumos susirinkimo pirmininkas L. Pearson (Kanados užsienio reikalų ministris) išsiuntinėjo kvietimus visiems 60 JT nariams, kad jie susirinktų į rugpjūčio 17 d.

Svarbiausias dienotvarkės klausimas bus laiko ir vietos nustatymas Korėjos politinei konferencijai. Ji turi įvykti 30 dienų po paliaubų pasirašymo. Svarbu nustatyti, kokios valstybės dalyvaus šioj konferencijoje, kur bus sprendžiamas Korėjos suvienijimas.

P. Korėja ir JAV yra sutarusios apeisti konferenciją, jei pasirodytų, kad komunistai joje tik laiką gaisina ir jei per 3 mėnesius nebus prieita konkrečių susitarimų.

Mokytojai lenda į komunistų pogrindį

Senatoriam sunkiau sumedžioti WASHINGTONAS, D. C. — Senato vidaus saugumo komiteto pirmininkas Jenner (res., Ind.) turįs žinių apie komunistų organizuojamą pogrindinę veiklą Amerikos mokyklose. Dėl to sunkiau juos susekti. Komitetas tęs ir toliau priešvalstybinį mokytojų demaskavimą.

"Norint sudaryti mūsų mokyklose laisvą atmosferą ir užkirsti kelią svetimos valstybės įtakai (Sovietų Sąjungos), reikia tuojau sudaryti programą surasti ir pašalinti tuos mokytojus, kurie duodasi sovietų komanduojami", sako sen. Jenner.

Jo išleistame pranešime minimi 82 mokytojai iš 100, kurie per apklausinėjimą atsisakė aiškintis apie savo priklausymą komunistų partijai. New Yorko ir Bostone visi tokie mokytojai buvo atleisti iš savo pareigų. Jų nemaža buvo universitetuose ir kolegijose.

— Indijos sargybiniai, kurie tvarkys nenorinčius grįžti namo belaisvius, laikysis neutralioje zonoje, prižiūrimoj JT ir komunistų paliaubų komisijos. P. Korėjos prezidentas ir toliau nenori išleisti indų į savo teritoriją.

IŠ SKAUTŲ GYVENIMO JUBILIEJINĖS ATGARSIAI

s.d.v.s.l. A. DOBILAS

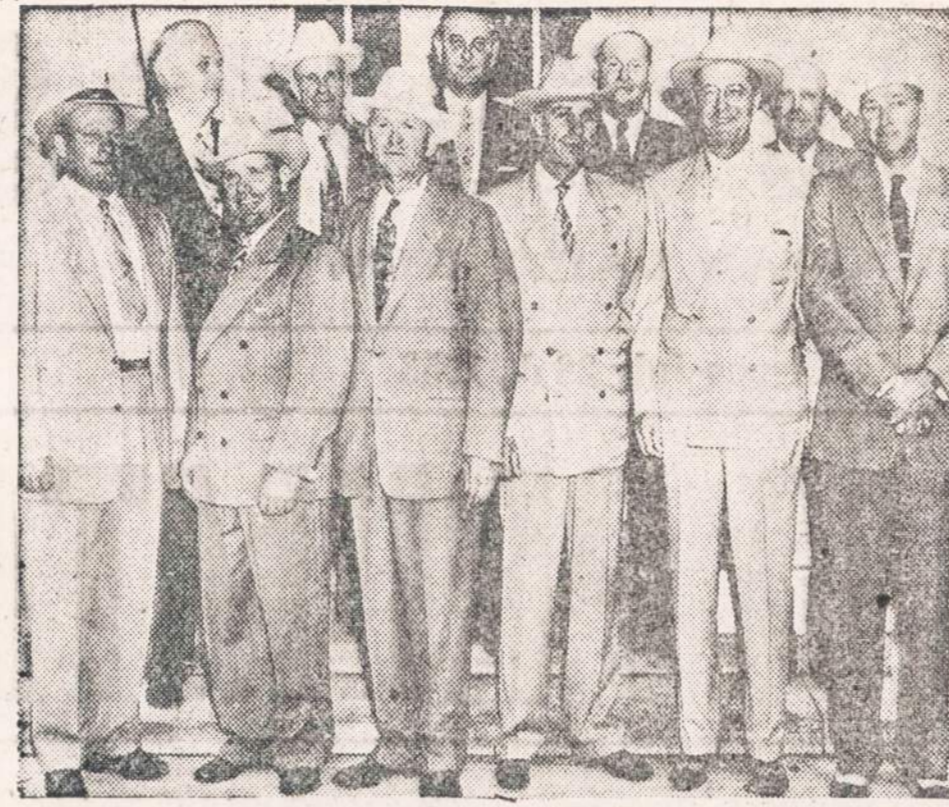
Jau kelinta savaitė kaip didžiojo laužo ugnis užgeso Niagaros pakrantėje. Nutilo dainos, išskirstė jaunimas. Jis čia buvo suskridęs nuo saulėtos Kalifornijos iki ūkanotų Bostono padangių, nuo tolimojo Montrelio iki New Yorko. Jis čia šventiškai paminėjo nepaprastą sukaktį ir atnaujino meilę bei pasiryžimus dirbti kilniai skautybės idėjai. Lietuviškoji skautija gyva ir tvirta. Svetima aplinka, sunkios gyvenimo sąlygos ir nemarus Tėvynės ilgesys nepalaužė lietuviško skauto nei dvasios, nei jėgų. Jis pajėgė sukurti lietuvišką skautišką nuotaiką ir parodyti savo tvirtumą pasirinktame kelyje. Ši pirmoji Jubiliejinė emigracijoje parodė, kad lietuviškoji skautija nemiega, nemerdi stagnacijoje, bet sparčiais žingsniais eina pirmyn ir aukštyn.

Brolijos vadija savo uždavini atliko su skautišku uolumu ir pareigingumu. Stovyklos vadovybei neatsidėkosim paprastais padėkos žodžiais. Tebūnie visiems vadovams padėka ir atpildas už jų darbą, kad mūsų širdys prisipildė neįkainojamais turtais ir jėgos sustiprėjo dirbti Tėvynai ir Skautybei.

Čia nepajėgsiu aprašyti sto-

vyklos vaizdų ir patirtų įspūdių. Jie buvo plačiai mūsų ir net svetimtaučių spaudoje paminėti, tik noriu priminti tą ilgai nepamirštiną vaizdą, kada keli šimtai skautų ir skaučių išsitiesė parado eisenoje. Besileidžiančios saulės spinduliai apibėrė aukso juostomis šaunias skautijos gretas, kurios nepaprasto iškilmingumo žingsniu ėjo pro garbės svečius ir savo vadovus. Ilgieji šešėliai ištyso ant susikaupusios minios ir jaunimo eilių. Vyko iškilmingoji Jubiliejinė sueiga — stovyklos uždarymo aktas. Nė vieno jaunuolio skauto, skautės ar vadovo širdį suspaudė gailestis palikti šį pamėgtą kampelį atviros gamtos prieglobstyje. Čia buvo taip gera, taip miela ir, rodos, sava. Įspūdinga ir miela atrodė sesių stovykla su meniskais vartais, Rūpintojėliu ir aukuru. Antroje pusėje brolių stovykla, atrodė, nenorėjo skirtis nuo sesių. Jas abi jungė nedidelė aikštė, kurios viduryje, lyg trys seserys, plevėsudavo trijų tautų vėliavos.

Po iškilmingo stovyklos uždarymo akto vyko didžiulis laužas, skirtas Tėvynai. Laužą pravedė v.s. Vl. Šarūnas ir v.s. Z. Buknytė. Prie laužo gra-

UNITED PRESS-NAUJIENŲ TELEPHOTO
Gyvylių augintojų delegacija aplankė prezidentą Eisenhowerį, prasydama pagalbos sauros palieštos sritims. Kartu su delegacija dalyvavo ir tų sričių kongresmanai.

žiai pasirodė čekietės sesės ir jūros skautų oktetas. Laužas buvo turtingas pasirodymais iš visų vietovių: Detroito, Rochesterio, Omahos, Bostono ir kitur. Į laužą buvo atvykę apie pusantro tūkstančio svečių iš Hamiltono, Toronto, Rochesterio, Detroito ir kitų tolimesnių vietovių.

Iš stovyklavusių vienetų dėmesį atkreipė itin šaunūs jūros skautai. Tvarkingos uniformos, drausmingumas ir skautiškas mas darė puikų įspūdį apie jūreivius. Gausus būrys akademinių jaunimo, skautai vyčiai ir nemažas skaičius skautų sudarė didžiulę 164 skautų šeimynėlę, kuri savo jaunatviškumu ir energija buvo neišskiriama. Čia nekalbėsiu apie tai, kiek daug mums davė ši Jubiliejinė stovykla, bet noriu pabrėžti, kad daug ką pražiopsojo tie, kurie patingėjo ar rimtai negalėjo atvykti. Daugumas gal dėl materialinių trūkumų, nuotolio ar kitų priežasčių neatvyko, bet būta ir nepateisintų apsilėidimų.

Sąmoningai ar nesąmoningai, ar paprasto nesugebėjimo vadovauti, yra padaryta klaida Chicago „Lituanica“ tūto vadovybės, kad „Lituanica“ tūto stovykla buvo suruošta tuo pačiu metu kaip Jubiliejinė. Kiek yra žinoma, Brolijos vadija pageidavo, kad „Lituanica“ tūto skautų stovykla būtų prieš arba po Jubiliejinės, kad dauguma skautų galėtų dalyvauti abiejose stovyklose. Čia nenoriu ieškoti kaltininkų ar daryti išvadas, dėl kurių jau yra įvykęs faktas.

Skautų Vyčių sueiga

Gal pirmoji laiko atžvilgiu visoje skautų veiklos istorijoje įvyko skautų vyčių sueiga, užsitiesusi 13 valandų be ilgesnės pertraukos (įskaitant laužą ir įžodį). Ši sueiga vyko broliškose vietose skautų vienetuose nusistatyta, kad registruotis tik tada, kai lietuviškas skautų vienetas bus pajėgus atinkamai reprezentuoti ir dirbti, kiek tai liečia bendradarbiavimą tarptautiškumo rėmuose. Registracija yra būtina. Prieš tai įvykusioje sueigoje iš atskirų vietovių pranešimų paaiškėjo, kad Toronte ir Hamiltone — Kanadoje ir Bostone — JAV lietuvių skautai gražiai reprezentuojasi vietos skautų tarpe ir turi pilną veikimo laisvę. Vadovauja savi vadovai ir eina sava programa. Jokių nutautinimo pavojų ar apsunkinančių sąlygų nėra statoma.

bet *pareikalavo* dabar esančią religinę programą vykdyti (nors ir netinkamą!). Skautų vadovai nurodė, kad esamoji religinė programa prilygsta aštuonių klasių gimnazijos kurso religinei programai ir apsunkena skautišką. Be to, nėra įmanoma išieiti nustatytame skautų patyrimo laipsniais laikotarpyje.

Gal nepaprastas faktas, kad šios sueigos metu išryškėjo PLS Sąjungos skaldymo kursytojai ir iniciatoriai, Katalikų skautų organizacijos steigimo gandy (tiksliau sakant, Katalikų Kunigų Vienybės — Seimo šiuo reikalu daromi sprendimai (!)) šaltiniai. Pasiškėjo kai kurių buvusių LSS vadų darbai, nukreipti prieš PLS, kaip tai: šmeižtai, skleidimas gandy ir varoma priešskautiška agitacija. Skautų vyčių sueiga priėjo išvadą, kad jokios akcijos prieš tuos asmenis nedarytims, nes lietuviškoji skautija yra tiek stipri, kad sugeba ir sugebės likti ištikima savo ideologijai ir principams.

Brolijos Vadijos pranešimai

Platų ir išsamų pranešimą padarė Vyriausias Skautininkas Stepas Kairys. Reikia džiaugtis jo ir Brolijos vadijos nuveiktais darbais. Visų pirma „Skautų Aido“ išlaikymas ir pakėlimas tiek turinio, tiek finansiniu atveju. „Skautų Aidas“ šiais metais atsistojo tvirtai, bet jo išlaikymas priklausė nuo mūsų visų pastangų. „Skautybė Berniukams“ bus išleista šių metų pabaigoje, bet tam reikia sukelti lėšų. Tikimasi vienetų paramos.

Antras svarbus pranešimas lietuviškas skautų vienetus pakeičiamus. Pasiūlyta sušaukti aktyvių vienetų vadovų visuotinį suvažiavimą, kuris galėtų statuoti pakeitimų reikalą pasisakyti.

Dėl registracijos esamuose vietose skautų vienetuose nusistatyta, kad registruotis tik tada, kai lietuviškas skautų vienetas bus pajėgus atinkamai reprezentuoti ir dirbti, kiek tai liečia bendradarbiavimą tarptautiškumo rėmuose. Registracija yra būtina. Prieš tai įvykusioje sueigoje iš atskirų vietovių pranešimų paaiškėjo, kad Toronte ir Hamiltone — Kanadoje ir Bostone — JAV lietuvių skautai gražiai reprezentuojasi vietos skautų tarpe ir turi pilną veikimo laisvę. Vadovauja savi vadovai ir eina sava programa. Jokių nutautinimo pavojų ar apsunkinančių sąlygų nėra statoma.

Priešingai, populiarinamas lietuviško skauto vardas ir lietuviškas skautas imamas net pavyzdžiu.

Paskutinę stovyklavimo dieną (šeštadienį) atvyko gerai žinomas mūsų mielas vyr. sktn. V. Senbergas, kuris dabar eina Clevelando Rajono Vadeivos pareigas ir yra PLSS Tarybos narys. Buvo džiugu matyti šalia vyr. sktn. K. Grigaičio dar vieną LS Sąjungos veteraną — brolių skautų ir vadovų v.s. V. Senbergą.

Laikė paskutinio laužo buvo įteiktos „S.A.“ vajuos laimėtojų dovanos. Dovanas įteikė pats Vyriausias Skautininkas ir „S.A.“ Redaktorius Stepas Kairys.

Hamiltono spauda išspausdino Jubiliejinės stovyklos nuotraukas ir šiltus atsiliepimus. Uždaryme dalyvavo būrelis karnadiečių skautų.

CLUB ELITE
4075 Archer Avenue
FRED MAURISAK, Savininkas
Kviečia kiekvieną į muzikos, liaudies dainų, radijo pasikalbėjimų ir jūmorio pusvalandį

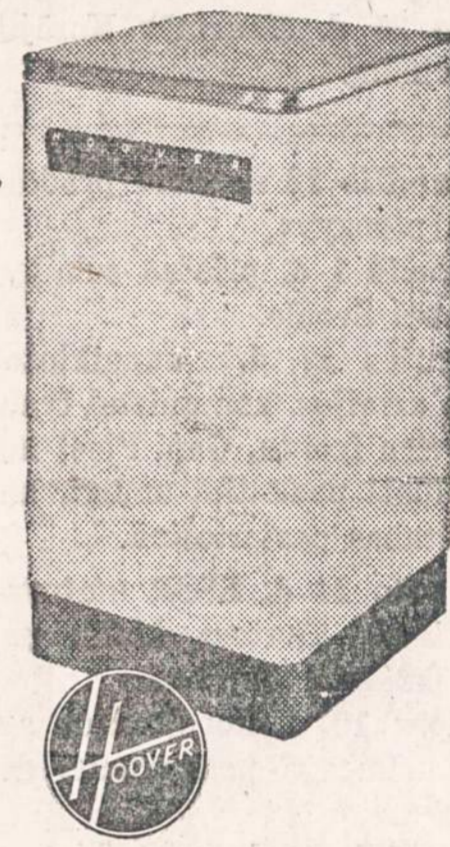
KIEKVIENA ŠEŠTADIENI, 11:00 P. M.
Club Elite, 4075 Archer Ave., turės CLUB ELITE PUSVALANDIŲ WOPA stotyje, 1490 kil., WOPA FM 102.3 meg. tiesiai iš CLUB ELITE su tuo Jockey disku
C. J. ARASZEWSKI supažindins su EDDIE SYPIEN ir jo orkestru.
Kiekvienas kviečiamas atvykti.

SEE IT NOW AT
GUARANTEED ELECTRIC

the new, space saving, roll-away

Hoover Washer

\$119⁹⁵

It's a beauty... and wait till you see what a beautiful wash this amazingly compact new Hoover turns out for you. It handles big weekly washes with big-machine speed and efficiency. And for your small day-to-day laundings it's the handiest thing you ever dreamed of. It's always ready—in an instant. And between washings it's completely out of the way even in the smallest apartment-kitchen. Come in and see this marvel of convenience today, ... tomorrow for sure!

- Does a big 6-pound load in 4 minutes.
- Swing-Away Winger easily takes a full-size blanket.
- Filler tube fits any sink faucet. Automatic pump for easier emptying.
- Exclusive New Washing Action gets clothes cleaner in less time.
- Smart Cabinet Styling by Henry Dreyfuss gives you extra counter surface when not in use as washer.

AMERICAN
FURNITURE & RADIO STORES
1523 N. Milwaukee Ave. Humboldt 6-5000

Diena Ateis - Būsi Linksma Sutaupes

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo lūdiūlai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAfayette 3-8248
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir šeštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. dieną. Ketvirt. 9:00 ryte iki 3:00 vak.

Lietuvių Auditorija
3133 So. Halsted St.
Telefonas: VICTORY 2-6172

KETURIOS SALĖS
Išnuomojamos vestuvėms ir pobūviams su maistu ar be maisto. Susirinkimams ir konferencijoms salės veltui

Kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį grojant Balio Pakšto orkestrui
ŠOKIAI
Pradžia 8 val. vakaro
Sėkmadieniais įėjimas neapmokamas

Kai tik nutarsite pirkti automobilį—vykite į
HARMONY MOTORS
5805 SOUTH WESTERN AVENUE
ČIA rasite visokios rūšies automobilių — net ir 53-čių metų gamybos HARMONY MOTORS yra lietuvių prekyba, kuriai vadovauja lietuvių naujokuriai
TOLIUS SLUTAS—JONAS TALANDIS ir SIGITAS ZUBKUS
HARMONY MOTORS išmokyti Jūs vairuoti ir nemokamai išrūpinti visus automobilių reikalingus leidimus.
HARMONY MOTORS pirke automobili, išmokesite lengviausiomis sąlygomis.
HARMONY MOTORS prekyba atdara kiekvieną dieną. Adresas:
HARMONY MOTORS
5805-07 S. Western Ave. Tel. REpublic 7-6480

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS
Kiekvienas žmogus turėtų atliktamams nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupes pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Virginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.L.C.

BUICK'S
"LIETUVIŠKAS"
AUTOMOBILIS

TAUPLYKITE ATEICIAI PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI \$10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.

Taupykite šioj tvirtoj, turtingoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj. MŪSŲ TURTAS YRA 12,000,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Tel.: GROvehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

COLUMBUS SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
CURRENT DIVIDEND RATE
3%
HOME LOANS
LOW COST — LONG TERMS
2525 West 47th Street
LAfayette 3-4284
Each account insured to \$10,000.00

DIABETIKAMS!
Turime dietinio maisto
CELLU - DIAMEL - STANDARD ir kitokių populiarių gaminių.
SVIEŽI - BE DRUSKOS
Sėleninė ir ruginė duona, "muffins" ir pyragaičiai.
Kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį.
Pinta & Warzecha
PRESCRIPTION LABORATORY
1640 West 47th Street
LAfayette 3-1140
PARUOŠIAME IR SIUNČIAME GYDUOLES EUROPON

JOS. F. BUDRIK, Inc.
Rakandų krautuvė
TELEVIZIJOS, ELEKTRINIAI PRIETAISAI, JEWELRY
3241 So. Halsted Street
Tel. CALumet 5-7237

Prekės visų žymiausių išdirbysčių lengvais išmokėjimais

Lietuviška radio valanda leidžiama ketvirtadieniais iš WHFC 1450 K. stoties nuo 6 val. iki 7 val. vakaro.

Nauja Quite De-Luxe Royal rašoma masinė su 9 extra lietuviškomis raidėmis, padaryta grynai lietuviškom rašymui, nekilniant angliškis.
Kaina \$120.00, wholesale (urmo) geriausia nuolaida — \$28.00, taigi dabar tik \$92.00.
Siunčiame ir kitus miestus. Smith-Corona rašomos masinės po \$42.00.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, AVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai SĖDĖTI ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jo g y d o m o s ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsime ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taigi nuo skaudžių nudegimų. Jos taigi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taigi pašalina perštėjimą ligos vadinamos "ATHLETES FOOT", sustabdo džiūviną odos ir perplyšimą tarpširdžių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir susklistos odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wisc., arba atsiųskite money orderį.
LEGULO, DEPT. J
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

ISPANISKAS DZINGELIS
Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išpūtimo, dusinimo, troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligonio kambarį ir patį ligonį, suskutus šaknis darytis arbatą ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiugsiesi malociau kvepėjimu. Svaras Dzingelio \$3.00; ketvirtadalis svaro \$1.00.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

Dingo be žinios

Adolfas V. Bajorinas, kurį laiką dirbęs "Tėviškės Žiburiuose" ir lietuvių Sv. Jono Krikštytojo parapijos klebonijoje, yra dingęs iš Toronto be žinios ir pėdsakų. Kartu su juo dingo dokumentai ir vertimai, kuriuos jis buvo apsiėmęs sutvarkyti. Žmonės, kurie buvo palikę jam savo popierius, dabar jų ieško. Vieninteliai, kurie galėtų suteikti žinių, yra jo buvę proteguotojai — mecenatai. Jie tyli kaip žemę pardavę. Kiek žinoma, Bajorino sveikata, prieš jo dingimą, buvo smarkokai sušlubavusi. Ar tik nebus jį ištikęs bausis likimas?

Rinkimai į federalinį parlamentą

Rugpjūčio 10 dieną Kanados piliečiai rinko atstovus į federalinį parlamentą. (Nariai į Kanados senatą yra ne renkami, bet skiriami visam amžiui). Šiuo metu prie valdžios vairo stovi liberalų partija, surinkusi paskutiniuose rinkimuose daugumą balsų. Opozicijoje kovoja progresyvieji konservatoriai.

Gana aštri rinkiminė kampanija jau vyksta keliolika savaitė. Liberalai iškelia savo nuopelnus. Žiūrėkite, jie sako, mums esant valdžioje Kanada pasiekė aukščiausio gyvenimo standartą istorijoje ir Kanados doleris yra tvirčiausia valiuta pasaulyje. O opozicija — konservatoriai — žada, patekę į valdžią gyventojams palengvinti mokesčių našta 500 milijonų dolerių.

Apskaičiuojama, kad šiais metais balsuos apie ketvirtis milijono naujų kanadiečių pirmą kartą. Bet jį balsuotojų sąrašus įtrauktas per apsirikimą ir tam tikras skaičius asmenų, neturintį teisės dalyvauti rinkimuose, tai yra nepiliečių. Jų tarpe yra ir lietuvių. Ypač daug tokių yra Spadina rinkiminėje apylinkėje. Mat, asmenims, kurie ėjo per namus surašinėdami balsuotojus, buvo mokama po 9 centus už kiekvieną pavardę, įtrauktą į sąrašą. Vis dėlto nepatartina eiti prie urnų tiems, kurie, nors ir įtraukti į sąrašus, bet pagal įstatymą neturi teisės juose figuruoti.

Dviejų didžiųjų partijų lyderiai yra: Louis St. Laurent — liberalų ir George Drew — konservatorių. Abudu yra teisininkai iš profesijos.

—Jonas J. Juškaitis

Vakarinis filmas moko žudyti

Du jaunuoliai, kurie žiūrėjo vadinamojo "vakarinio" filmo su šaudymais Beverly Theater, 1553 W. 95th, paskui pašovė to kino teatro sargą.

Sekmadienio rytą, pasibaigus filmui "Shanė", G. Davis, sargas, valė salę. Staiga iš po sėdynių pakilo 2 jaunuoliai, be įspėjimo paleido į jį 3 šūvius ir pabėgo. Sargas buvo nugabentas ligoninėn, jo gyvybei pavojus negresia.

Policija mano, jog vaikai buvo užkrėsti to filmo šaudymu, ir paskui patys ėmėsi panašius veiksmus pamėgdžioti.

Kpt. Peter Townsend kalbasi su JAV militarinių atšė parodo metu Briusely. Eina gandai, kad princė Margaret rengiasi už kapitono Townsend ištekėti.

Vasario 16 gimnazijos apyskaita

Lietuvių Bendruomenės Vokietijos Krašto Valdyba šiomis dienomis išsiuntinėjo gimnazijos rėmėjų būrelių patikėtiniams gana platoką 19 puslapių apžvalgą apie gimnazijos reikalus nuo jos įsikūrimo pradžios iki dabar.

Apžvalgoje yra šie skyriai: I. Gimnazijos Steigimas, II. Pirmieji Gimnazijos veiklos mėnesiai, III. Pirmieji gimnazijos mokslo metai, IV. Dabartinė gimnazijos būklė, V. Nupirktieji gimnazijos namai Rennhofe, VI. Gimnazijos vaidmuo lietuvių bendruomenėje.

Apžvalgos leidinėlis gana smulkiai supažindina su visais trūkumais ir vargais, kuriuos tenka gimnazijai pakelti ir lietuvių visuomenė gali matyti, kiek pasiryžimo ir energijos reikia padėti paskiriems asmenims Vokietijoje kovojant už lietuviškus reikalus.

Taip pat paduodama pinigine apyskaita. Būtų gal kiek vaizdžiau, jei apyskaitoje būtų pateikti atskirai pavieniai visi rėmėjų būrelių, kurie siūnėia suaukotus pinigus.

Taip pat kas liečia namų pirkimą reikėtų pateikti visuomenei aiškų teisinį tų namų savininką. Dėl kilusių tuo klausimų įvairių gandų nepakanka iki šiol spaudoje pasirodžiusių bendruomenės vadovybės tvirtinimų ir pareiškimų laiškais.

Apžvalgoje daug kalbama apie namų naudą, bet teisinės padėties reikalas nutylinamas. Kaip tik šis klausimas Amerikos lietuvių visuomenėje yra sukėlęs neaiškumą, o tai kliudo aukų organizavimui.

Kodėl iki šiol nepaskelbtas pilnas pirkimo-pardavimo sutarties nuorašas, notaro patvirtintas? Jei tai būtų padaryta, tąsok pasidarytų visiems aišku, kieno ir kokiomis sąlygomis turtas įgytas, ir būtų užkirstas kelias bet kuriems ginčams ir spėliojimams.

Aukų telkimas turėtų irgi tvirtą pagrindą.

—J. Talalas

"NAUJIENAS" SKAITO VISI SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS

svečiams, apačioje valgykla, restoranas.

Lietuvių vasarotojų čia pravažiavę labai daug. Dažniausiai atvažiuoja praleisti atostogų. Kainos maždaug \$5.00 parai su kambariu ir maistu.

Priešperėitą sekmadienį čia susirinko gal koks pusantro tūkstančio. Daugumas naujieji ateiviai lietuviai inteligentai. Labai daug buvo suvažiavę buvusiųjų Lietuvos gydytojų, kurių daugumas turi didelę praktiką, namus, vasarnamius. Čia buvo ne tik Chicago gydytojų, bet ir iš Indianos, Michigano. Nemaža ir kitų inteligentų, teisininkų, kurie dirba fabrikuose, inžinierių, kurie gauna darbą braižyvklose.

Ant plažo, paplūdimio, pavienios šeimos įstaisiusios pavėsius nuo saulės, ilsisi ant patiestų paklodžių. Vaikai žaidžia smėlyje, maudosi, ant guminių arkliukų vandenyje jodinėja, su sviediniu žaidžia.

Retkarčiais praūžia hidroplanas pačiu vandens paviršium. Gana dažnai praskrodžia motorlaivius su prisirišusiais vandens pašliužininkais.

Ežeras pilkas, nematyti jo krašto. Jis už Baltijos jūrą gal didesnis.

Vanduo šiltas, labai malonus. Gaila, kad nesūrus, koks buvo Palangoje.

Sekmadieniais gauti pavalgyti restoranuose kiek sunkiau. Reikia pasakyti, kad "Naujajai Palangai" dar daug ko trūksta: kultūros, švaros, tvarkos ir, svarbiausiai, išviečių.

A. Dargis

ANTANAS TAMKEVIČIUS

PARDAVINĖJA IVAIRIAUSIOS RŪSIES PAMINKLUS, PAPERASTO IR NIEKAD NESENSTANČIO, JUODO AKMENS, PAPS JĮ GALITE UZSAKYTI KOKI NORITE PAMINKLA, MAUZOLIEJŲ AR AKMENINIŲ ANTKAPI. Tamkevičius parduodamus paminklus galite pamatyti prieš pačias Lietuvių Tautines Kapines.

Kreipkitės telefonu WALbrook 5-6326 (7241 S. Troy St.) arba SUMMIT 638 Dėl kainų su Tamkevičium visuomet galima susitarti.

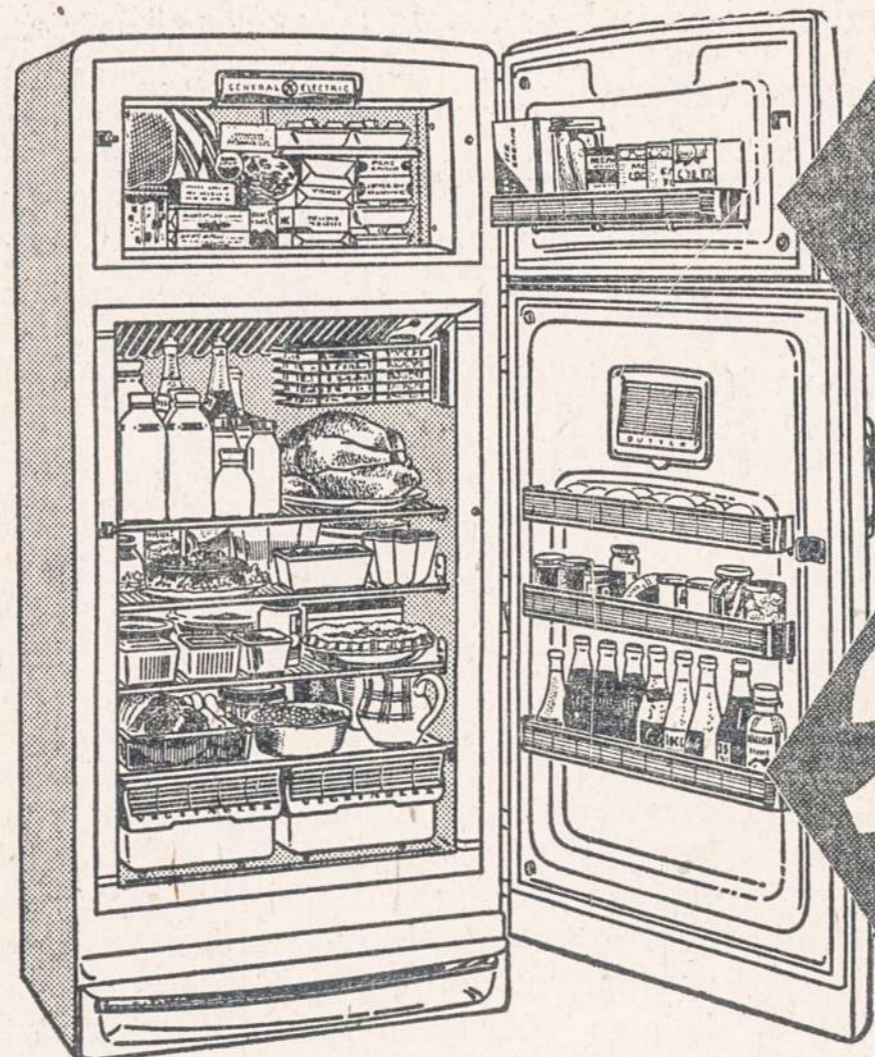
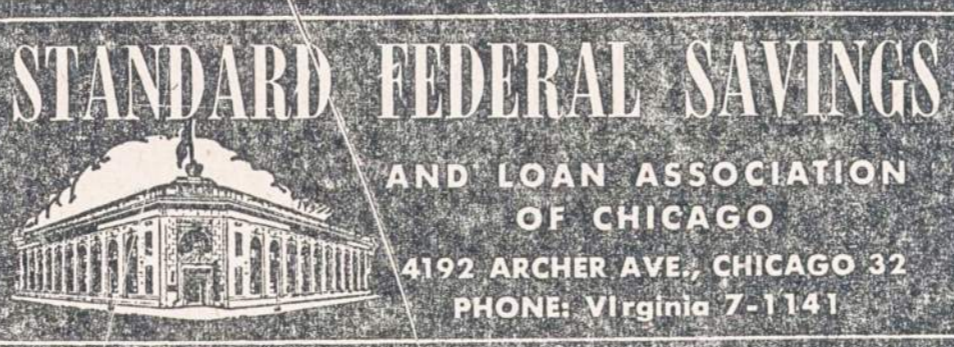
Taupyk Tvirčiausioj Amerikos Įstaigoj

STANDARD FEDERAL turtas virš \$38,000,000.00
Atsargos Fondas virš \$3,250,000.00

STANDARD FEDERAL yra Federal Savings and Loan Insurance Corp. ir Federal Home Loan Bank System narys.

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidarama.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

Model LH-11K 11-cu-ft

COME IN TO SEE THIS GREAT NEW COMBINATION TODAY!

LEO BERMAN HARDWARE AND APPLIANCES

1638 W. 63rd Street HEMlock 4-6800

3422 Michigan Ave., Indiana Harbor Tel.: East Chicago 73

(24 HOUR TELEPHONE SERVICE)

AUTHORIZED DEALER

EASY TERMS No Interest or Carrying Charge for One Year

Two doors—two refrigerating systems—in one beautiful cabinet. Freezer maintains zero degree. This General Electric moist-cold refrigerator never needs defrosting.

YOUR OLD REFRIGERATOR MAY MORE THAN COVER THE DOWN PAYMENT!

THE MESSAGE IS FOR US...

WHEN THIS PICTURE WAS TAKEN, this man was calling a message to a battery of artillery. Today, he has a message for us: "Soldier or citizen, we all want peace. We want it enough to defend it—as we would defend our freedom. And if a peaceful future for our country depends upon our strength, we will be ready."

We at home are keeping America economically strong—by investing in Savings Bonds—just as our Armed Forces are keeping her militarily strong. An enormous thing, but we're equal to it—43 million of us now own Bonds! Because we want security for ourselves. And because we know that peace is only for the strong!

Plan to save more—starting today—through U. S. Savings Bonds. Join the Payroll Savings Plan where you work—a simple, sure plan that saves something out of your pay check before you're tempted to spend it. If you are self-employed, join the Bond-A-Month Plan at your bank.

Here's how E Bonds now earn more money for you!

Now safe, sure U. S. Series E Savings Bonds pay an even better return than ever before... thanks to 3 brand new money-earning features announced by the U. S. Treasury.

- 1 Now every Series E Bond you get begins earning interest after only 6 months. It earns 3%, compounded semi-annually, when held to maturity.
- 2 Every Series E Bond you own can now go on earning interest for 10 more years after it reaches the original maturity date—without your lifting a finger!
- 3 All maturing E Bonds automatically earn interest at the new, higher rate (average 3% compounded semi-annually). Start now! Invest more savings in better-paying Series E Bonds—through the Payroll Savings Plan where you work.

Peace is for the strong! For peace and prosperity invest in U. S. Savings Bonds!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

NAUJIENOS 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

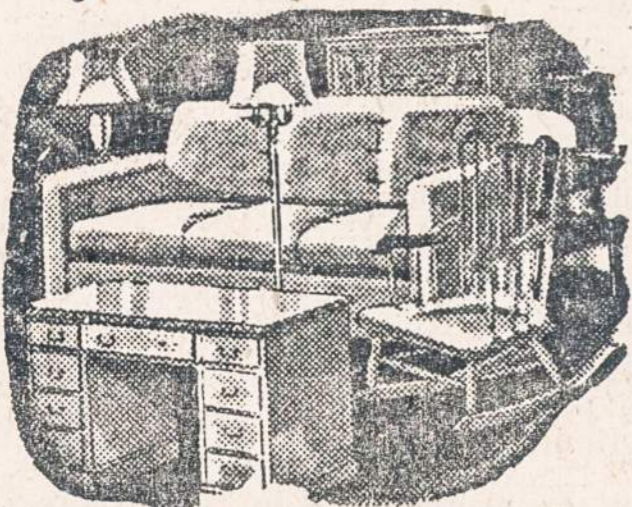

Lietuvių Krautuvėjų didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.

ŽEMOS KAINOS LENGVI ISMOKĖJIMAI TUOJAU PRISTATOMA

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEcley 3-4711 Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
per year in Canada	\$9.00
per year outside of Chicago	\$9.00
per year in Chicago	\$10.00
5 cents per copy	
Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	\$1.25
Užsieniuose:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6100
Pinigų reikia siųsti pašto 6100 Orderiu kartu su užsakymu.

Pataisos Rezoliucijoje

Kersteno Rezoliucija, kaip jau žinoma, buvo jo paties pataisyta, pasitarus su kongresmanu Allenu ir "spykeriu" Martinu, ir įregistruota nauju numeriu — 346, prieš pateikiant ją Atstovų Buto svarstymui.

Pataisytoji rezoliucija skiriasi nuo originalios dviejose vietose.

Paskutiniame jos paragrafe, kur buvo sakoma, kad tyrinėjimo komitetas gali posėdžiauti ir veikti bet kurioje vietoje "within or outside United States, its Territories, and possessions", yra išbraukti žodžiai "or outside" ir "its Territories, and possessions"; palikta tik "within the United States".

Taigi komitetas yra autorizuojamas veikti ir posėdžiauti tik Jungtinėse Valstybėse, ir negalės važinėti nei į Europą, nei į Kanadą, nei į Alaską. Jei tenai bus užtikta svarbių liudininkų, juos reikės atskiviesti į JAV.

Katyno skerdynės tyrinėtojams nebuvo padaryta tokio apribojimo. Bet iš tikrųjų tai nesvarbu. Lietuvos pagrobimo faktus išnagrinėti yra kur kas lengviau, negu lenkų karininkų nušaudyti, nes iš tur žadnes gyvų liudininkų nėra išlikę, o žmonių, kurie matė savo akimis bolševikų įsiveržimą Lietuvon, Latvijon ir Estijon, yra tūkstančiai vien tik Jungtinėse Valstybėse.

Kita pataisa Rezoliucijoje yra reikšmingesnė.

Okupantų Darbai Pagrobtose Šalyse

Rezoliucijoje Nr. 231, išdėstant tyrinėjimo komiteto uždavinius, sakoma, kad jisai yra įgaliojamas "pilnai iširti ir išstudijuoti", kaip Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjunga pagrobė ir prievarta "įjungė" Lietuvą, Latviją ir Estiją į savo valstybę, ir toliau išskaičiuojami kai kurie jos smurto darbai: slapti susitarimai dėl Pabaltijo tautų tarp Sovietų Sąjungos ir Vokietijos nacių; Sovietų Sąjungos sutartys su Pabaltijo tautomis ir jų sulaužymas; sovietų agentų skverbimasis į Pabaltijo tautas ir Sovietų armijos įsiveržimas; apgaulingi 1940 metų "rinkimai".

Pataisytose Rezoliucijoje — 346 — tų piktadarybių li-tanijos nebėra. Pasakyta tik, kad komitetas pilnai iširts ir išstudijuos Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimą bei "įsijungimą" prievartos keliu į Sovietų Sąjungą, neminint specifinių žingsnių, kuriuos bolševikai šituo tikslu darė. Bet už tai yra pridėti šie žodžiai:

"and the treatment of the said Baltic peoples during and following said seizure and 'incorporation'."

Vadinasi, H. Res. 346 įgalioja kongresinį komitetą tyrinėti ne tik Lietuvos, Latvijos ir Estijos pagrobimo bei "įjungimo" ir SSRS faktus, bet taip pat ir grobikų šeiminkavimą tose šalyse po jų "įjungimo".

Tai atidaro tyrinėjimui daug platesnį lauką, negu kad buvo originalioje rezoliucijoje. Kongresinis komitetas galės iširti visą Sovietų politiką Pabaltijo respublikose per

visą okupacijos laiką, karo metu ir po karo. Jisai galės iš-kelti viešumon ir lietuvių tautos naikinimo — genocido piktadarybės — faktus.

Todėl visas reikalas įgyja dar daugiau svarbos, negu kad buvo manyta pradžioje, kai Amerikos Lietuvių Tary-ba kreipėsi šituo sumanymu į prezidentą Eisenhowerį, į valstybės departamentą ir kongresą.

Tai netikėtai didelis laimėjimas kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo.

83rd CONGRESS
1st Session
H. RES. 346

IN THE HOUSE OF REPRESENTATIVES
JULY 20, 1953

Mr. KERSTEN of Wisconsin submitted the following resolution; which was referred to the Committee on Rules

RESOLUTION

Whereas the Government of the United States of America maintains diplomatic relations with the Governments of the Baltic nations of Lithuania, Latvia, and Estonia and consistently has refused to recognize their seizure and forced "incorporation" into the Union of Soviet Socialist Republics: Now, therefore, be it

1 Resolved, That there is hereby created a select
2 committee to be composed of seven Members of the
3 House of Representatives to be appointed by the
4 Speaker, one of whom he shall designate as chairman.
5 Any vacancy occurring in the membership of the com-
6 mittee shall be filled in the same manner in which the
7 original appointment was made.

1 The committee is authorized and directed to con-
2 duct a full and complete investigation and study of
3 said seizure and forced "incorporation" of Lithuania,
4 Latvia, and Estonia by the Union of Soviet Socialist
5 Republics and the treatment of the said Baltic peo-
6 ples during and following said seizure and "incorpo-
7 ration".

8 The committee shall report to the House (or to
9 the Clerk of the House if the House is not in session)
10 as soon as practicable during the present Congress the
11 results of its investigation and study, together with
12 such recommendations as it deems advisable.

13 For the purpose of carrying out this resolution
14 the committee, or any subcommittee thereof author-
15 ized to sit and act during the present Congress at such
16 times and places within the United States, whether
17 the House is in session, has recessed, or has adjourn-
18 ed, to hold such hearings, and to require, by subpena
19 or otherwise, the attendance and testimony of such
20 witnesses and the production of such books, records,
21 correspondence, memoranda, papers, and documents,
22 as it deems necessary. Subpenas may be issued under
23 the signature of the chairman of the committee or
24 any member of the committee designated by him, and
25 may be served by any person designated by such chair-
26 man or member.

PASTABĖLĖS

— Maskvos paliepimu, dabar okupuotoje Lietuvoje daromi įvairūs susirinkimai Berijai smerkti ir pareikšti Maskvos komunistų viršūnei ištikimybę ir prisirišimą.

Tuo klausimu pirmiausia pasisakė Lietuvos komunistų partijos centro komitetas, o dabar išvažinėjo juo nariai vietos pranešimus daryti. Į tą propagandinį darbą įjungti daug kas iš profesorių, mokytojų, studentų ir kitų įvairių pereinusių.

Dirbtuvėse darbininkai po darbo sulaikomi valandai kitai, kad išklaistyti pranešimų apie di-džiausio tyčia priesių ir vakarų kapitalisto agento L. Berijos su Dekanozovu suėmimą ir pri-imi iš anksto centre surašytas rezoliucijas.

Neabejotina, kad šiuo atsiti-kimu, susirinkusieji su pasiten-kinimu išgirsta tą naujieną ir tylumoje linki, kad kartu su Be-rija, Dekanozovu ir kitais visi jie prasmegetų.

— Iš komunistinės spaudos ir komunistų dabar visur daromų susirinkimų atrodo, kad komu-nistų viršūnė dabar sudaro nau-jas trejetukas, sudedades iš Ma-lenkovo, Molotovo ir Bulganino.

Stalinui mirus, pirmas treje-tukas susidėjo iš Malenkovo, Be-rijos ir Molotovo. Chruščiovas, Ščerbakovas laukia savo eilės. — Dabar verta prisiminti, kad kai Leninas mirė, tai tuoj po jo mirties į pirmą vietą išlindo Stalinas, Kamenevas ir Zinovje-vas.

Tarp jų tuoj prasidėjo trintis įvairiais klausimais, kurių vienu — kas pasisakys SSRS gy-venimo statytina ar kolektyvas, tai yra komunistų partijos cen-tro komitetas, ar asmuo?

Kadangi Kamenevui ir Zinov-jevui nepavyko su Stalinu susi-tarti, tai jie duris sumezgė ryšius su Trockiū, kuris buvo Stalinui opozicijoje. Tada Stalinas sau talkininkais pasikvietė Buchariną ir Rykova.

Suktybe ir klasta Stalinui greit pavyko pirmuosius tris iš-veikimo išspirti, o paskui Ka-menevą ir Zinovjevą likviduoti. Trockis pats pašalino užsienin.

Neilgai Stalino draugyste džiaugėsi Bucharinas ir Ryko-vas. Jiedu tokio pat likimo su-laukė kaip ir pirmieji du. — Visi jie, kaip ir kai kurie kiti sušaudytieji, buvo komunistų partijos teoretikai ir komunistų revoliucijos kurstytojai, jos vykdytojai. Kiti jų taip pat buvo SSRS konstitucijos autoriai. SSRS konstitucija visai klaidin-gai vadinama Stalino konstitu-cija, nes jis prie jos tiek savo pirštus prikišo, kad vieton jos, įgyvendino iki šiol pasauliu ne-girdėtą policinį režimą. To po-licinio režimo simboliu, jo tik-

Paskutinės Korėjos karo valandos. Ši nuotrauka buvo padaryta prieš pat paliaubų sutarties pasirašymą, kada darėjo mūšiai.

Trys iš aštuonių pabėgusių čekų iškilmingai švenčia savo žygio pasiekimą. Grupę paspruko iš Čekoslovakijos namų darbo fanku, kurį padarė mechanikas Vaclav Uhlík (dešinėje). Kiti: Josef Pisarik (kairėje) ir Libuse Cloud (vidury), Amerikos armijos veterano žmo-na. Jie pabėgo į Vakarų Vokietiją.

ruoju reiškęju ir vykdytoju bu-vo dabar smerkiamas suimtasias Berija.

Tatai Stalinui mirus, Maskvos satrapai tarp savęs trukmiais jau anksčiau pramintais. Čia skirtumo tokio esama, kad komu-nistų partijoj jau nelikus teo-retikų, dabar tose grumtynėse galvos krenta žymieji partijos valdininkai. Kova eina jau ne dėl įsitikinimų, bet dėl vietų. Ta-tai ryškiausias išsigimimo pa-žymys!

— Ukrainiečių spauda ir susi-rinkimai atžymėjo jų politinio centro — Ukrainiečių Tarybos — penkerių metų sukaktuves. Ukrainiečių Taryba, kaip ir mūsų Vilkas, yra vadovaujantis veiksnys Ukrainos išlaisvinimo kovose.

Antrojo pasaulinio karo metu Ukrainos laisvės kovotojai labai buvo suspartinę savo kovas už Ukrainos laisvę. Buvo net suda-rę savo laikiną vyriausybę, bet vokiečiai ją suėmė.

Tremty tarp įvairių laisvės kovotojų sambūrių buvo trinties. 1948 m. liepos 16 d. ukrai-niečių visų politinių srovių atsto-vai susirinko bendrai pasitarti ir to pasitarimo pasėkoje pavy-ko sudaryti visų jų politinių sro-vių remiamą Ukrainiečių Tary-bą. — Ukrainiečiai savo laisvės

kovų tęstinumą išveda iš 1917 m. Tais metais Ukraina buvo paskelbta nepriklausoma respublika. Nors ir vėliau komunistų ir vokiečių buvo sužlugdyta, bet ukrainiečių tauta iki šių dienų dėl savo Nepriklausomos Respublikos atstatymo nesiliauna kovoti.

— Ukrainiečių iševija JAV gyvenanti turi tokį pat savitar-pinio gyvybės draudimo Susi-vienijimą kaip ir mūsų tautie-čiai.

Šiais metais ukrainiečių Susi-vienijimas nusipirko žemės ūkio sodybą netoli New Yorko. Ten bus įrengti savo nariams poilsio namai vasaroti, senelių prieglau-da ir kita. Sodyba norima pa-versti visų ukrainiečių kultūros centru.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALS-TYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠ-TUS.

P. MIELIULIS

VIENGUNGIO ETIKETAS

1945 metų gegužės 8 dieną baigėsi karas. Nugalėtojai sustabdė tankus ir rengėsi tūkai. Visos trys vakarinės zonos buvo pilnos karo pabėgėlių, kurie ieškojo čia prieglaudų, nes vakarinės tautos turėjo pasaulyje gerą autoritetą. Labdaringa UNRRAos ir kitos orga-nizacijos (kai kurias net specialiai tam įstei-gė) visokiais būdais šelpė ir rūpinosi pabė-gėliais. (Vėliau, UNRRA likvidavus, nes jų steigiant buvo manyta, kad negrįžtančių ne-bus, jos darba perėmė U. S. armija.) UNRRA atidarė savo stovyklų vartus ir leido jėiti į jas kiekvienam, kuris tik buvo savo krašto palikęs ir, pavadinusi juos "Displaced Per-son" vardu (kuris bet kuriai valdžios instancijai šiaip "geležinės uždangos" reikė "Tabu" — neliečiamas ir globojamas asmuo) da-vė jiems pilną aprūpinimą ir visišką laisvę.

Tose stovyklose, nesant emigracijos galim-umų, dauguma žmonių išbuvo ištisus pen-kis metus. Praėjus vieniems metams, manė kad sekantieji bus paskutiniai, šioms praė-jus, manė kad kiti bus paskutiniai ir t.t. Tai buvo klaidus gyvenimas, neiškus, tamsus ir be ateities. Pabėgėlių buvo galima suselpti, be valgydinti, apręgti, duoti jam pastogę, pa-buvo negalima atrasti vaisto prieš savo krašto pasiliktą žmones, vienai vienam krašte gyv-nusius, vienai ar kitai profesijai pasiruoš-čius ir sunku ar kitą darbą daugelį metų dir-busius, vieną buvo perauklėti. Jie pasiruo-šė vienam kraštui netiko kitam. (Čia ir prasi-klod kiekvienas pabėgėlio tragedija.) Stovyk-los gyvenimas daugumą pagadinio. Daugelis,

kurie normaliose sąlygose būtų buvę padorūs žmonės, čia kritę į gyvenimo purvą ir nu-sikaltimus. Aplinkybės vertė gyventi tik šia diena, nieko neruošti ateičiai (ką darysi, jei prisigyvensi ir, keliantis į kitą vietą, tavo turtas netilps į čemodaną?) Ši sąlyga ypatingai veikė žmonių charakterį.

I Ž A N G A

Pradžioje DP "tauta" buvo laisva. Nebu-vo tada nei Soc. Globos Skyriaus, nei am-bulatorijos, nei policijos... Tik UNRRAos pareigūnai maista padalinavo kelis kar-tus per dieną ir prie vartų stovėjo neaiš-kiuos tautybės kareiviai, kurie nieko ne-draudė, niekam nieko nesakė... Ir atrodė, kad tuomet viskas buvo galima, nieko ne-buvo draudžiama. DP buvo laisvi, nebuvo jokių įstatymų, jokių ką nors draudžiančių nurodymų.

Net turto ir nuosavybės įstatymai buvo alijantų vadovybės "panaikinti", jau ne-kalbant apie darbo prievolę, "Aufenthalts-erlaubnis", leidimas gyventi tam tikroje teritorijos dalyje. Svetimtaučiai Vokietijoje karo metu tokius leidimus turėjo dažniau-siai tik apskrities ribose) ir Indo-germanų rasę gerbiančius įstatymus. Naudojosi lais-ve ir užgintus vaisius ragavo visi prasė-o-kėliai, kurie per visą amžių, patys nieko neturėdami, gerbė svetimą turtą ir buvo paklusnūs valdžiai.

Ir rodos viskas būtų taip pasilikę iki pa-

saulio pabaigos, jei nebūtų buvę tokių, kurie buvo nepatenkinti šia santvarka, kurie norėjo įstatymų ir normalios visuomenės, t. y. tokios kombinacijos kur vieni yra di-desni, kiti mažesni, kur vieni geresni, kiti netaip geri, kur vieni reikalauja, kiti vyk-do... Tai įvairūs "staatsmann'ai", polici-jos vadai, teisėjai, buvę ministeriai ir jų pažįstami bei giminės.

Vienas, buvęs labai aukštas valdininkas, kalbėjo savo žmonai: — Aš noriu aukotis, tarnauti ivsuome-nei, rūpintis jos interesais. Aš juk tam esu sutvertas!

Kitas smulkus valdininkėlis, kuris visą laiką tik padėjęjas būdavo, kalbėjo savo dēdei:

— Jei tamsta perimtumei maisto dalini-mą, tai būtų visai kitaip...

Buvę policininkai sirgo nervais, negalė-dami ant nieko pasibarti. Būdavo namie: riktėlėsi ant ko, tai ir apetitas geresnis ke-lias dienas ir naktį miegi ramiau.

"Ex nuovados viršininkas" niekaip ne-galėjo priprasti prie to, kad jis jau nebe viršininkas. Taip ši tarnyba prie jo cha-rakterio pritiko. "Staciai pasakius", bijojo gatve vaikščioti. Juk dabar jį gali užkabinti kiekvienas chuliganas, juk niekas jo ne-bijo. Ir atrodė, kad visi blogos valios žmo-nės tik žiūri ir laukia progos kada jam ga-lės kuo pakenkti. Juk jei jį kas ir pastum-tų, tai nieko už tai nebūtų... Atsitiktinai

praėjo pro tuščią kalėjimą. Net sudrebėjo, pamatęs išlaužtas duris. Vakare, eidamas gamti, užrakino savo kambario duris ir dar su kėde prirėmė:

— Kas žino, kas gali atsitikti, žinai, da-bar toks laikas. — pasiteisino savo žmo-nai.

Bet, matyt, ir daugiau kas nerado savo vietos ir bijojo gatve vaikščioti, nes buyu-sių partijų ir valdžios likučiai pradėjo kur-styti stovyklos kalėjimus, keldami savo valdžios reikalingumą.

Vieną dieną dalykai buvo taip toli: buvo išrinktas komitetas ir įsteigta "DP respu-blika". Nuo tada ir prasidėjo visų viengun-gių ir kitų padorių žmonių nelaimės ir ne-patogumai (nes valdžion pateko žmonės silpnavaliai, be charakterio, kurie moterims leidosi perkalbėti... Vient žodžiai: pradėjo kartotis senos klaidos (!)). Tuoj moterys panoro panaikinti bendrą virtuvę.

— Mes esame skurdžiamos, mums ne-leidžiama pasireikšti, užimti tinkama po-zicija visuomeniniame ir šeimyniniame gyvenime, — guodėsi visų moterų vardu specialiai tam surengtame milinge viena visuomenininkė.

Ir, žinoma, "išsyzė" jos tai, ko norėjo, nes niekas kitas negali taip užsisipoti, kaip moteris. O vargšai viengungiai po to pate-ko į didžiausius sunkumus.

Po virtuvės žlugimo padažnėjo vedybos. Kiekviena panelė, našlė ar "antro laipsnio

pabėgėlė" (kuri pabėgus nuo bolševikų ir čia stovykloje nuo vyro) tuoj sukūrė šei-mą. Nebuvo kreipė dėmesio nei į amžių nei į tai, kad jau dėti net trečią protėžę (dantų, akių ir... yra dabar visokių) už-tekto, jei tik ji... jai užbrėžti degtuką.

Nors sunkus ir nepatogus yra viengungių gyvenimas, bet jie gatvėje ir šiaip viešose vietose laiko fasoną ir nerodo savo skur-do. Susitikę vienas kitam pasakoja, jog yra gerai, puiku arba nieko ypatinga.

— Sveikas! Kaip sekasi?

— Puikiai! — atrėžia 29 metų viengun-gis, kairės rankos smiliumi braukdamas per neskustą smakrą.

Reguliariai, kas dieną panašiai kalba-masi šioje stovykloje ir dažnai girdimi žo-džiai: "Puikiai", "Gerai". Nepasakysiu, kad jiems iš tikrųjų taip sekasi. Bet žinote, "mėtyti ir vėlyti jauni-kaičiai" nepratę skustis kai jaunos "merg-šės", juo labiau, jei kartais ir liūdna, tai blogos nuotaikos nesineša į gatvę. Geriau rūsiškai nusikeiks ar batą įniršęs giliau į palovės nusiė. Galvėję jis DP vardo nepa-gadins: batai nublįginti "Schwarze Markt" (juodoji, nelegali rinka) pirktu kremu, skrybdėlis praostas dengia dešiniąją akį, pal-to kalniečius pastatytas, šalikas, šlįpsas... nėra ko nė kalbėti... Nors... šaukštas ir lėkštė liko nemazgoti jau kelintas kartas. (Bus daugiau)

KITA MEDALIO PUSĖ

Kas jūsų neturite nuodėmės — pirmas meskite akmenį...

Savo laikų skaitėme spaudoje kaltinimą garbingam veteraniui prof. V. Krėvei dėl priklausymo SSSR tautų kultūrai pažinti draugijai. Laimė, kad straipsnis pasirodė dar jam gyvam esant, tai nesugriauzė faktais lengvai apsigėję ir išskleidė įtarimų rūką.

Kas sekė plk. A. Birontą po lemiką su plk. O. Urbonu ir kitais, pastebėjo sunkių kaltinimų mirusiam gen. S. Žukauskui.

Jei tikėtis A. Birontui, buvęs vyr. kariuomenės vadas buvo tikras krašto išdavikas, nes...

generolo Žukausko svarbiausias tikslas buvo ne tvirti stipriji ir atsparia kariuomenė, bet apsisistatyti palankiais sau žmonėmis, kad tuo būdu paralyžuoti tautiniai nusistatymai tikrų lietuvių kariuomenės veikimo... Jis visai nekreipė dėmesio į skiriamą žmogaus įstiktinimus, joje tikrumą ir naudingumą Lietuvai

rašo plk. A. Birontas (Naujiečių š. m. 141 ir 142 Nr.).

Vadinasi, gen. Žukausko veikla Lietuvos kariuomenės vyr. vado poste, pagal A. Birontą, buvo grynai sabotazinio pobūdžio. Kadangi tai buvo nepriklausomybės kovų metu, tai kenkimas krašto interesams yra jo išdavimas ir todėl baustinas aukščiausia bausme.

Tačiau gen. Žukauskas ne tik nebuvo nubaustas, bet priešingai — apdovanotas aukščiausiais pasižymėjimo ženklais. Jo paveikslai muziejų, karininkų ramovėse; minčiųmuose jo vardas tarp garbingųjų.

Gyvas kauniečių dažnai matytas paskutinio prezidento draugėje Savanorių prospektu važiuojant savaitgalių praleisti; miręs pagarbiai palydėtas ne tik eilinių, bet ir daugelio pulkininkų. Prie jo karsto generolų garbės sargyba. Ir štai... dabar jis krašto išdavikas! (S. J.) Valstybės prezidentas ir krašto išdavikas viename vežime, petis petin... — Graži kompanija!... nėra ką sakyti...

O gal jis toks nebuvo!?... Jei-ju šiandien prakalbėtum, gal ir jam mestai kaltinimai pasirodytų tik nežinelių fantazija.

Eiliniams skaitytojui, iš arti mačiusiam Lietuvos valstybės ir jos kariuomenės kūrimosi sunkumus, p. A. Birontas revoliucijos sukelta tūly neaiškumų, ypač, kad jose, atrodo, daugiau tulžies, negu šalios istminties.

Ar vienas vyr. kariuomenės vadas kaltas dėl ne lietuviško elemento įsibrovimo į mūsų besikuriančios kariuomenės eiles, taigi ir dėl gen. Otokio, Dzinglevskio ir kitų?

Ką veikė kariuomenės štabas su jo rikiuotės, II ir kitais skyriais ir jų viršininkais?

Ką veikė krašto apsaugos ministeris ir pagaliau seimų krašto apsaugos komisijos?

Ar visi buvo akli ir kurti!...

Juk kariuomenės kompleksitavimas, taigi ir karininkų priėmimas ir atleidimas, yra krašto apsaugos ministerio tiesioginis darbas, o ne vyriausio kariuomenės vado.

Ne lietuviško elemento tuo metu buvo pilna ir kitose žinybose: finansų, teisingumo, švietimo ir ypatingai daug susisiekimo ministerijoje.

Ar galėjo kariuomenė išsi-vesti be jų — gali būti dvi nuomonės. Bet reikia konstatuoti

faktą, kad kuopose buvo po vieną ir gerai jei po du karininkus. Kai kuriems pulkams svadovavo leitenantai, vėliau extra pakelti į kapitonus, kad tik rimčiau atrodytų. Net vyriausiam štabui vadovavo majorai (Gricius, Zubrys).

Kurgi buvo pulkininkai ir generolai?... Mes jų neturėjome.

Kavalerijos karininkų reikalas buvo dar blogesnis: iš senos rusų armijos lietuvių kavalerijos karininkų visai nepaveldėjome. Caro laikais kavalerija — "kilmingųjų" ir turtingųjų privilegija. Kai kuriuose pulkuose karininkų užstatai siekė ligi 60,000 rublių (12 Gardino gusarų pulk.), laimėjusio pasaulinę kavalerijos uniformų premiją 1912 m. Italijoje. S. J.) Vadinasi, ši ginklų rūšis Lietuvos ūkininko sūniui buvo ne pagal kišenių.

Taigi, ne gen. Žukauskas, bet pačios aplinkybės buvo kaltos, kad j mūsų besikuriančios valstybės įstaigas, kartu ir į kariuomenės eiles, įsibrovė ne lietuviško elemento.

Bet vieni jų prigijo, įsijungė į kūrbybininkų eiles ir nešė krastui naudą (prof. Römeris, Erečas, Vėryba, maj. Ružancovas ir daugelis kitų), kiti paliko kartų atminimą (Kleščinskis, Četuchinas ir t. t.), o trečiųjų — vieni buvo lojalūs krašto piliečiai, dirbo sąžiningai ir tyliai, o kiti tiek pat tyliai išsidangino toliau laimės ieškoti.

Laikas išsijoi, laikas ir savus kadrus išugdė.

Čia galima būtų dėti tašką, jeigu ne "istoriniai" faktai.

Savo replikoje V. Lagenpušis p. A. Birontas be kita ko rašo:

...jisi atdrista iškraipyti faktus, kurie žinomi daugeliui žmonių ir tuo būdu mėgina klastoti Lietuvos istoriją... (Naujiečių 141 nr.)

Bet kad patsai Birontas labai gerbtų "istorinius" faktus — neatrodo.

Dar prieš šį karą, Lietuvoje plk. J. Petruitis išleido savo atsiminimus iš kovų dėl Lietuvos nepriklausomybės, kuriuose buvo paliestas gana nepalankiai svetimas elementas rūdžių kariuomenėje. Ten buvo labiau pagrįstų faktų, negu A. Birontas atsakymuose savo oponentams.

Po kurio laiko pasirodė tūloje mūsų periodinėje spaudoje gen. štabo plk. leit. A. Šimkaus ilga replika, kurioje buvo griaujami p. Petruičio priekaištai. Išsiskaičius į A. Šimkaus repliką, susidarė įspūdis, kad jam buvo atviri archyvai. Tuo metu gen. Žukausko jau nebuvo gyvųjų tarpe, o A. Birontas sėdėjo vyriausio štabo rikiuotės skyriaus viršininko kėdėje, bet jis tada neišėjo ginklų "istorinių" faktų ir griauti "nepatriotiškų" A. Šimkaus priekaištų J. Petruičiui. Skaiciusiam ir atsiminimus ir jų kritiką susidarė vaizdas, kad teisybė sukasi kur tai apie vidurį, nes ir vienas ir kitas žiūrėjo pro savo langą ir jo apimties vaizdus matė.

Dabar, praėjus virš 14 metų po anos polemikos, esant toli nuo žinių šaltinių, A. Birontas ėmėsi perkratinėti mirusiųjų sąžinę ir rentis: "visi taip kalbėjo"... O kad sustiprinti žodžių svorį, šaukia pagalbon visą eilę gyvų ir mirusiųjų liudininkų.

Kaip ir reikėjo laukti, vienus

skyrė tiesėn, kitus — kahrėn. Visi oponentai, nuo Urbono iki B. Railos — kairėj; kiti dargi su "railišku galvojimui" (S. J.)

...gen. Žukausko buvo ypatingai mėgiami ir globjami kavalerijos karininkai...

Rašydamas apie karininką Engman kalinį, turėjo parašyti ir apie Engmaną didvyrį, nes jisai buvo rehabilituotas, pakeltas į pulk. leit. ir... apdovanotas II laipsnio Gedimino ordinu kaip tik... A. Birontui būnant rikiuotės skyriaus viršininku, jau gerokai po Žukausko.

...Po kelių jo veikimo metų apie 20—30 lietuvių karininkų patriotų, nepriklausomybės kovų dalyvių, daugumoj savanorių kūrėjų, Vyčio kryžiaus kavalerijų iteikė resp. prezidentui prašymus paluosuoti iš kariuomenės arba atleisti gen. Žukauską už jo kenksmingus Lietuvai darbus... — rašo A. Birontas.

Betgi ir gen. Žukauskas Vyčio kryžiaus kavalerius, tik jo kryžius aukštesnio laipsnio, kaip kitų; jis ir nepriklausomybės kovų dalyvis.

Argi vieni apdovanojami už naudingus, kiti už kenksmingus darbus?! Kaip čia turime suprasti?

Argi tik 20—30 karininkų patriotų buvo Lietuvos kariuomenėje?

Kam A. Birontas Putvinskį "pakėlė" į kapitonus, kada jis išėjo į atsargą jaun. leit. laipsnyje ir ne dėl Žukausko "kenksmingų" Lietuvai darbų, bet studijuoti agronomijos mokslų (Studijavo Halleje, Vokietijoje).

Jau antrą kartą grįžė į kariuomenę plk. Čaplikas, po vienu karinių pratybų, gavęs vėjo iš plk. O. Urbono (tada kariuomenės inspektoriaus), skundėsi savo karininkams: ...atsistatydinsiu... eisiu į atsargą... Čia tave dergia visokie oskarai...

Ar tikslu priskirti "protestuojančius" prieš savo vadus karininkus prie patriotų?

Ar ne "patriotiniams" sumetimais buvo vykdomi taip dažni perversmai net su šarvuotųjų pagalba, pradėdant 1919 m. Glovackio vadavimu iš kalėjimo ir baigiant gen. Kubiliūno sukilimu?

Kai kurių plk. Birontas suminėty "patriotų" kita medalio pusė visa nepatriotiška.

Leiba, todėl, garsios komunistinės tėvas, ir valstybinis, ir komunalinius mokesčius, per visą Lietuvos nepriklausomybės laiką sumokėdavo metais pirmyn, o iš vieno p. A. Birontą garbingųjų sąrašą įtrauktojo sunku būdavo išreikalauti už dvejis atgal. Net telefonu iškoliodavo mokesčių įstaigas triaukščiais rusiškais, nors čmė apie 2,500 litų į mėnesį.

Galima būtų ir kelis kitus tiesėn paskirtus apibūdinti ir iš kitos pusės, bet nėra nei reikalo, nei kam naudos. Gana pasakyti, kad visi žmonės ir visi gali suklysti — errare humanum est, bet piktą vilią irmetant, reikia įrodyti.

Rimtiem ir amžiumi ir laipsniais, apie rimtus reikalus pradėjus, rimtai reikia ir baigti. Klaidžiojant šuntaikais, pametamas tikras kelias. Ieškant jau sudziūvusių usnių, išmindžiojami prinokę kviečiai. Niekam jokios naudos, o daug žalos.

A. Birontas straispinais neįrodė nei gen. Žukausko, nei plk. Urbono neistiktikybės Lietuvai. "Visi taip kalbėjo" — palikim linksnavakariams... Tai ne pulkininkų motyvai, o bobinčiaus produktas.

St. Jurgelevičius

SAFETY OF YOUR SAVINGS CRANE & LOAN ASSN INSURED UP TO \$10,000 3% ON SAVINGS

Jaunavedžiai!

Birželio ir liepos mėnesį visi baldai ir namų įrengimai duodami vieniems tiems išmokėjimui BE JOKIŲ PROCENTŲ IR TAKSŲ.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMUOSE

- Saldytuvai Westinghouse, Norge, Servel ir kiti žymiausių fabriky, tik \$14900
Porcelano virinimui pečiai, Crown, Norge, Eagle, Universal, Magic-Chef \$9900
3 dalių miegamieji, ąžuolo, walnut ar mahogany arba blond-šviesūs, parduodami po \$260.00 pas mus tiktai \$14900
Porcelano skalbiama mašina, su aliuminum skalbimo įtaisu, automatiškais ringeriais, parduodama po \$130.00, pas mus tiktai \$8900
5 dalių chromo virtuvei stalai, įvairių spalvų, tris kartus chromuoti \$4900
Spyruokliniai matracai, įvairių spalvų, 5 metų garantija, parduodami po \$49, pas mus tik \$2900
Knygoms spintos su stiklinėm durim, walnut, blond, mahogany, tiktai \$2900
Rašomieji stalai su 6 stalčiais, walnut, blond, mahogany, tiktai \$3900
9x12 vilnoniai kilimai, spalvų ir įvairių rūšių didelis pasirinkimas \$6900
3 dalių svečių kambario setas, sofa padaroma miegojimui nakčiai \$12900
2 dalių svečių kambario baldai, nylon, wool frieze, įvairiausių spalvų \$19900
2 dalių svečių kambario baldai nylon, stalinės steel spyruoklės, parduodami reguliariai \$500.00, pas mus tiktai \$35000
9x12 linoleum, parduodami po \$9.00, pas mus tiktai \$550
Elektriniai kilimų valytuvai, Hoover, Eureka, Universal, tiktai \$2900
Metalinės lovos, visų spalvų ir dydžių, tiktai \$900
Ąžuolinės medinės kėdės valgomųjų kambarių, tiktai \$650
Vasarinės kėdės, įvairių spalvų, kaitinimuisi prieš saulę, tiktai \$300
Didelis pasirinkimas įvairių radijo aparatų, televizijos aparatų, Air Condition - vėsinimo aparatų, fenu. Visas prekes pristatome iki 150 mylių aplink Chicago be ekstra primokėjimo.
Kainos pastovios be užsiprašymu, daug pagsnės negu bet kuriame ispardavime, prekių likvidacijose ar urmo sandėliuose.
Iš pirmo karto jūs isitiktinote, kad mūsų parduodamos prekės daug kuo skiriasi nuo kitų siūlomų prekių. Mes neturime pasenusių modelių, su brokais, sugadinimais ar panašiai
SEKMADIENIAIS NESKAITOME PARDAVIMO TAKSU
FURNITURE CENTER, INC.
Imonės Vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 S. Halsted St. Tel. Victory 2-4226
Prekyba atidaryta: Pirmadieniais, ketvirtadieniais 9 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Kitomis dienomis 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais 10 valandą ryto iki 5 val. vakaro.

LIETUVIŠKA ISTAIGA Chicago 32, ILL. 2555 West 47th St. LAf. 3-1083 B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Chicago Lietuvių Klubų ir Draugijų 1953 m. Valdybos

LIET. KEISTUČIO PASALPOS KLUBO 1953 METŲ VALDYBA: A. Valonis, pirm., 5671 So. Normal Ave., tel. WE 6-0211; F. Jankavica, vicepirm., 3531 W. 5th Ave., tel. SA 2-4985; M. Krascukas, nutar. rašt., 919 W. 33rd Pl. B. Shotas, fin. rašt., 7140 S. Cali Florida Ave., tel. HE 4-1135; F. Mickas, kasierius, 4146 Archer Ave., tel. LA 3-9066; J. Simonačičius, kasos glob., 4531 So. California Ave., tel. LA 3-9726; J. Gurždas, kontr. rašt., 3944 South Rockwell St.; V. Baisis, maršalka A. P. Wells, advokatas-patarėjas, 69 W. Washington, tel. FI 6-2282; Dr. M. T. Strikol, daktaras tektas, 4645 So. Ashland Ave., tel. YA 7-4787.
TEISYBĖS MYLĖTOJU DRAUGYSTĖS 1953 METŲ VALDYBA: Joe Balunas pirm., 7183 S. Sacramento Ave., tel. GR 5-8078; P. Kenutis vicepirm.; A. Kaula kis nut. rašt., 3247 Emerald Ave. tel. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 S. Lowe Ave.; Fran Bakutis izd. ir ligonių prižiūrėtojas, 2603 W. 69th St. HE 4-4638 S. Stanevicia kontr. rašt.; J. An tanaitis izdo globėjas; J. Stumb rus maršalka; Dr. J. P. Poška daktaras kvotejas. Susirinkimai yra kiekvieną mėnesį antrą sekmdieną 8 val. pietų. Susirinkimai Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Nariai primumi vyrų ir moteryno 18 iki 50 metu.
KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1953 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; M. Ke Kacinskas vicepirm., 8924 So. Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimū rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Blozys; turtu rašt., 3938 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Lankaukas izdininkas, 3442 South Lowe Ave., tel. YA 7-2921; Organizatorė Mrs. Starene, 4602 S. Rockwell Street. Susirinkimai įvyksta kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, svetainėje Vainutas Klub, 4258 S. Maplewood Ave. Vyrai ir moterys primami lygiomis teisėmis.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO 1953 METŲ VALDYBA: Pirm. V. Kristian, 3258 W. 110th Street, tel. CE 3-5635; Vicepirm. F. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., tel. PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ct. Cicero 50, III, tel. OL 2-8243; fin. rašt. A. Grincevich, 8036 S. Yale Ave., tel. ST 3-3316; izd. Mrs. Adela Burbas, 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; kasos globėjas A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-8183; korespondentas J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, III, tel. TO 3-8534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubas susirinkimai įvyksta kas ketvirtą nedėdienį kiekvieno mėnesio Vengeliiaus svetainėje, 4500 So. Taiman Ave., 1 val. po pietų.

MORNING STAR KLUBO 1953 M. VALDYBA: Stanley Jacobs, pirm., 2050 Pierce Ave., Chicago 22, tel. HU 6-0324; John Benekaitis, vicepirm., 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; A. Walskis, nutar. rašt., 3259 Pierce Ave., tel. AL 2-0239; Stanley Buneckis, finansu raštinkas, 2309 No. Springfield Ave.; John Draugelis, kasininkas, 1701 N. Puleski Rd., tel. DI 2-5117; John Radiauskas, kontrlės rašt., 2019 W. Pierce, Chicago 22; Sylva Vaskelis, izdo glob., 3308 Evergreen Ave.; Kaz. Vikanis, maršalka, 2039 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1037. Susirinkimai įvyksta pirmą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, 3600 W. North Ave., Chicago, Illinois.

DRAUGYSTĖS SUSIVIENIJIMO BROLIU IR SESERU LIETUVIŲ 1953 METŲ VALDYBA: Pirmininkas A. Zalagena, 129th St. atv. B. Barsčius, 3014 W. 40th St.; fin. rašt. G. Jakubauskas, 3242 So. Emerald Ave.; nut. rašt. W. Pan-kauskas, 1820 Canalport Ave., CA 6-5388; kasierius S. Tarkauskas, 1907 So. Ruble St. TA 9-1245; kontr. rašt. W. Vinslovas, 714 W. 31st St.; kasos globėjai: O. Slau-sgaiviėnė ir M. Sinkevičienė. Susirinkimai įvyksta kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apveizdos parap. svetainėje.

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1953 METAMS: Steponas Narkis pirmininkas, 4353 So. Taiman Ave., tel. VI 7-1279; Nelie Wiloop, pirm. pagalbininkas, 4443 So. Rockwell St., tel. YA 7-4472; Juozas Baličas nut. rašt., 4047 S. Maplewood Ave., tel. VI 7-4094; Paul J. Petraitis finansu raštinkas, 812 West 33rd Street, tel. CALumet 5-9191; Mrs. Adele Burba izdininkė, 6328 So. Eggleston Ave., tel. DO 3-5164; Adele San-kaus, kontr. rašt., 2809 W. 43rd St., tel. LAfayette 3-9085; Konstancija Juška maršalka, 4443 South Rockwell St.; Steponas Narkis, korespondentas. Susirinkimai saukiami kas trečią trečiądienį po pirmos kiekvieno mėnesio 7:30 v. vakare Hollywood svetainėje, 2417 West 43rd St.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJA APSVISTA 1953 METŲ VALDYBA yra tokia: Marie Zolpienė pirmininkė, 3554 So. Halsted St., Chicago (9), tel. YA 7-2576; Stasė Siliekienė, vicepirmininkė, 7131 S. Normal Ave. (21); Sophia Puniškienė, protokolu raštinkė, 2905 W. 43rd St. (32), LA 3-9623; Magdalena Vistčiulienė, finansu rašt., 4118 N. Ottawa Ave. (34); Magdazija Valančienė, izdininkė, 5702 So. Emerald Ave. (21); Marie Endziulienė, izdo globėja, 5610 So. Maplewood Ave. (29); Magdalena Petraičienė, tvarkdara, 4034 So. Artesian Ave. (32); Pearl Kulesienė, ligonių lankytoja, 941 W. 33rd St. (8); Ona Wainauskienė, ligonių lankytoja, 3249 So. Green St. (8). Lietuvių Moterų Draugijos Apšvietos susirinkimai įvyksta kas antrą antrądienį Sandaros svet., 840 West 33rd St. 8 val. vakare.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1953 METAMS: Pirmininkas John B. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; vicepirm. John Sudeikis, 3037 No. Laramie Ave., tel. MU 5-8450; prof. rašt. Anton Lungeviz, 1814 Wabansia Ave., tel. HU 6-2285; fin. rašt. Stanley Buneckis, 2309 N. Springfield Ave., tel. AL 2-1522; kasierius Paul Milasevičius, 4207 No. Linder Ave., tel. PA 5-0256; maršalka Anton Kuprevič, 4341 W. Drummond Pl. Klubas susirinkimai saukiami kiekvieno mėnesio trečią trečiądienį, 3600 W. North Ave.

LIET. KEISTUČIO PASALPOS KLUBO 1953 METŲ VALDYBA: A. Valonis, pirm., 5671 So. Normal Ave., tel. WE 6-0211; F. Jankavica, vicepirm., 3531 W. 5th Ave., tel. SA 2-4985; M. Krascukas, nutar. rašt., 919 W. 33rd Pl. B. Shotas, fin. rašt., 7140 S. Cali Florida Ave., tel. HE 4-1135; F. Mickas, kasierius, 4146 Archer Ave., tel. LA 3-9066; J. Simonačičius, kasos glob., 4531 So. California Ave., tel. LA 3-9726; J. Gurždas, kontr. rašt., 3944 South Rockwell St.; V. Baisis, maršalka A. P. Wells, advokatas-patarėjas, 69 W. Washington, tel. FI 6-2282; Dr. M. T. Strikol, daktaras tektas, 4645 So. Ashland Ave., tel. YA 7-4787.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO 1953 METŲ VALDYBA: Pirm. V. Kristian, 3258 W. 110th Street, tel. CE 3-5635; Vicepirm. F. Povilaitis, 9328 So. Rhodes Ave., tel. PU 5-7114; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ct. Cicero 50, III, tel. OL 2-8243; fin. rašt. A. Grincevich, 8036 S. Yale Ave., tel. ST 3-3316; izd. Mrs. Adela Burbas, 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; kasos globėjas A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-8183; korespondentas J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, III, tel. TO 3-8534; maršalka Mrs. A. Povilaitis, 9328 Rhodes Ave. Klubas susirinkimai įvyksta kas pirmą nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, svetainėje Vainutas Klub, 4258 S. Maplewood Ave. Vyrai ir moterys primami lygiomis teisėmis.

1953 metu NAUJAS PLYMOUTH \$1695.00 su visais taksais. Turime daugybę varotų, visai mažai važinėtu automobilių. Žemos kainos, lengvi išsimokėjimai. 4030 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS. BALZEKAS MOTOR SALES, INC. "U WILL LIKE US" CHICAGO 32, ILLINOIS. 1953 metu NAUJAS CHRYSLER Windsor Sedan, \$2595.00 su visais taksais. Teisingas nemokamas pataravimas leidimams ir apdraudai narūninti. PUIKIOS REMONTO DIRBUVES. Skaitykite "N-nas" Skaitykite "N-nas" Skaitykite "N-nas".

Vilniaus Krašto Lietuvių organizuotumas

Kaip galima išlaikyti tautinį individualumą ir atspirti svetimybų antplūdžiui, gyvai irodė Vilniaus miesto ir krašto lietuviai lenkų okupacijos metais. Jų veningumo ir organizuotumo dėka ir sunkiausiose sąlygose galėjo reikštis lietuviybė, galėjo gyvuoti lietuvių kooperatyvai, pieninės ir kitos ekonominės įstaigos. Jų pasišventimo dėka jaunimas galėjo siekti mokslo ir bregti lietuviškoje dvasioje, nors okupanto spaudimas buvo didelis ir perseriantis.

Emigracinės sąlygos tam tikra prasme primena anuos laikus Vilniaus krašte. Sudarydami tik lašą svetimoje jūroje, esame grasomi nutautimo, kuriam kelia pastoti gali tik sąmoningas mūsų organizuotumas ir vienybė. Tęsdami savo tradiciją, patirties užgrūdinti vilniečiai ir emigracijoje parodo gal didesnį atsparumą už kitas grupes.

Palyginti jauna Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga per porą metų suspėjo taip sustvirtėti, kad šiandien didesniuose Amerikos lietuvių centruose jau matome puikiai suorganizuotus šios skyrius, apie kurių įnašą į tautinę kovą už bendrus lietuvių ir už specifinius Vilniaus krašto lietuvių reikalus jau galima būtų daug pakalbėti.

Šiuo metu Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos veikla įeina į naują fazę: korespondenciniu būdu išrinkta Krašto Valdyba JAV, tikimasi, dar labiau išplėsi

sąjungos tinklą ir išvystys daugiau koordinuotą veiklą.

Valdybą sudaro šie žmonės: pirm. — adv. A. Juknevičius, 545 East Broadway, S. Boston 27, Mass.; sekr. — dipl. teis. P. Viščinis, 31 Bunker Ave., Brockton, Mass.; izd. — Dr. Marija Gimbutienė—Alseikaitė ir vicepirmininkai — adv. St. Lazdinis, mokykl. Albertas Misiūnas ir mokykl. Aleksandras Dundulis.

I Garbės Teisimą įeina: pirm. — prof. Viktoras Biržiška, sekr. — Ona Lemešytė—Galvydienė ir narys — prof. St. Dirmantas. Visi iš Chicago.

Kontrolės Komisija sudaryta iš Bostono gyvenančių narių: St. Santvaro, Prano Averkos ir A. Matjoskos.

Vienas pagrindinių Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos tikslų yra kova prieš mūsų kaimynų klėslus į amžinąją Lietuvos sostinę Vilnių. Visi lietuviai, kuriuos tradicija ir sentimentai riša su Vilniumi, kviečiami dalyvauti sąjungos veikloje. Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjunga yra nepartinė, ir todėl gali suturėti visų pažiūrų ir visų įsitikinimų geros valios lietuvių.

Sąjungos reikalais galima kreiptis aukščiau pateiktais krašto valdybos pirmininko ir sekretoriaus adresais, o Chicagoje — į skyriaus pirmininką Aleksandrą Dundulį, 2428 S. Lawndale, tel. CRawford 7-6710.

—Narys

gai jai padarė Dr. Maciūnas. Ponia Blūdzūviene nepaprastai dėkinga Dr. Maciūnui už jai padarytą operaciją ir teišvikią glaudulint ligoninėje. (A. D.)

— J. Karvelis nupirko Zablockio knygyną Halsted gatvėje, Bridgeporte.

— Stepas Zobarskas, gyv. 8542 91 St., Woodhaven 21, N. Y., buvo gydytojo paguldintas ligoninėn dėl kepenų negalavimo. Po tikslaus ištyrimo jis išsirasė iš ligoninės, ir dabar jaučiasi gerai darbe ir namie. (A. D.)

— Daumanto „Partizanų už geležinės uždangos“ išvertė į vokiečių kalbą V. Gailius.

— Dr. J. Remeikia paruošė studiją „Baltijos ir Juodosios jūros sujungimas vandens keliais“. Išleido Lietuvos ūkio Atstatymo Studijų Komisija. (sąs. VII.)

— Lietuvių Jūrininkų Sąjungos Užsieny Centro valdybą sudaro: pirm. R. Vilčinskis, vicep. P. Mažeika, sekr. ir reikalų vedėjas M. Šlapšys, izd. A. Milaševičius. Adr.: Mr. M. Šlapšys, 101—114th St., Richmond Hill 19, L. I., N. Y.

★ Nerizikuokite, bet šiandien pat apdrauskite savo automobilį. Užsakymai priimami telefonu. Draudimo mokesčius išdėstome ligi 6 mėnesių. Parūpiname apdraudą ir vairuotojams žemiau 25 metų. J. Kutra Realty, 2405 West 51st St. Tel.: PROspect 6-7238 arba RE 7-7321. (Sk.)

★ Opera namuose galima turėti, įsigijus gerą patefoną. Galite gauti atskirai patefoną arba įmontuotą prie radijo bei televizijos aparato, prisitaikant prie jūsų buto sąlygų ir skonio. Pasitarkite su lietuvių radijo ir TV prekybos vedėju inž. A. Semėnu, jo įmonėje „Daina“, 3130 S. Halsted St. Tel. DA 6-6887. (Skelb.)

★ Neturėsi tu liūdnos dienos, jei vartos aių tikrai BALTOS MĖSKOS. Jis liūdnumą išblaškys — gerą nuotaiką tikriausiai atstitys. Jo dviejų rūšių — patalysmui liūdną dieną. (Sk.)

Floridos saulėje dienas galima leisti be daro, bet nuobodu ir NAUJIENŲ. Patyrę vasaruotoja išvažiuodami į pietus. Lėpa ter sūntinor ir NAUJIENAS

Kas NAUJIENŲ nėra lietas. Dar ne pilnai apsišvietęs, O NAUJIENŲ tiesos žodis tikrą kelią jiems parodys.

Lietuviui dera lietuviška pavardė

(Skaitlytojo balsas.)

Kam taip stipriai laikytis lenkiškų ar gudų lietuviams pirmestų pavardžių, kuriomis jų savininkas tarp lietuvių visai negalėjo didžiūti, nors kitaip gali būti geras lietuvis tėvynainis ir padorus asmuo? Aleksandravičius, Antanavičius, Steponavičius, Mačiūskis, Šimkevičius, Gegieckas, Gurskis ir kt. lietuviams neteikia garbės, o priešingai, tokius lyg skiria iš lietuvių, kad jie nesą lietuviai, bet sulietuvėję lenkai ar gudai, ypač kai asmuo prasišiekia moksle, versle ar visuomeniniame gyvenime.

Jei Lietuvoje būtų buvę nuostirčiai imtai pavardės atletuštinti, pradėtai viršūnėmis, t. y. kaip Smetona, Čarneckis, Stulginskis, Galvanauškas, Slezėvičius, Skvireckas, Krupavičius ir kt., Lietuvos piliečiai būtų pasekę jų pavyzdžius.

Iš krikštovardų gautos pavardės nėra blogos: Antanaitis, Jonaitis, Petraitis, Jokūbaitis ir k. Nemažai lietuvių pavardžių yra dviejų skiemenų: Šukys, Reika, Sruoga, Šilius, Vičas, Čsas, Žygas, Urbšys, Kuras, Raila, Žvilgas, Miežis ir kt. Jos ne tik svetur gyvenantiems, būdamas trumpas, parankios, bet ir Lietuvos patogens. Prieš ilgus, lietuviškas pavardes, jei jas savininkas mėgsta, nieko negalima sakyti, kaip Meteliūnas, Prapuolenis, Medžiavepris, Baltadonis, Juodvalkis, Mikielionis ir pan. Tik negalima to pat sakyti apie: Bagdonavičius, Černauskas, Čarneckis, Smetona, Fedoravičius, Žalkauskas, Ščesnulevičius ir kt. Jos ne tik svetur patekusiame lietuviui sudaro keblumo, bet ir Lietuvos gyvenantiems vargiai ar pritinga.

Kai kas baiminasi, kad, sutrumpinus savo pavardę ar nukirtus slaviską uodegą, Lietuvos grūžiam susidarys keblumo, ieškant savo buvusios nuosavybės, jei neviršias iš Gailiaus vėl į Žalkauską, iš Liulio į Liulevičius, iš Žvirbio į Wrublewskį, iš Ožiumo į Kozłowskią ir pan. Atrodo menka baimė: Lietuvos valdžia, kokia bebūtų, su didesniu malonumu tokius ne tik priims, bet ir mielai patikės jų žodžiams ar dokumentams, kokius su savim turės, kad jie iš Šakevičiaus pakeitė pavardę į Šakį; iš Aleksandravičiaus į Alį ar kitaip.

Man teko išsišnekėti su vienu senesnės kartos prasišiekusiu, geru tėvynainiu, kurio lietuviška pavardė baigėsi lenkiška uodega, kurią besimokydamas buvęs sutrumpinęs; bet kadangi jo giminės, penki broliai tebesilaikė sulenkintos pavardės, ir jis taip pat pasilaikys. Bet jis pats, kaip uolus ir praprusęs lietuvis, daugelį lietuvių žinąs, kurie lenkiškas pavardžių galūnes nukapo, palikdami lietuviškas žymes: -as, -is, -us, -a, ir -ė. Pats jis tačiau spyrėsi dėl praeities garbės, nors į Lietuvą vykti nebeketinas. O tokių, matyti, yra nemažai ir tremtinių, kurie kad ir gremėdiškas pavardes brangina, jų tvirtai laikydami. Tesau. Tokie vis dėlto vertinami lietuviai už tuos, kurie išvirsta į Grey, Kella, Lasalle, Wol-dar ir kitaip „amerikonindami“.

Man rados, kad pasilaikymas pavardę lietuviškos žymės (Pocius, Šilius, Žilis, Zylis) lietuviui nesudaro keblumo ne tik likt geru lietuviu, bet ir suame-

Lenkas vis lieka lenkas

Savo laiku rašėme, kad Chicago lenkų kombatantai pasiuntė plačiai skaitomo „Kultūros“ žurnalo redakcijai Paryžiuje protesto laišką dėl tilposio tame žurnale kun. Majewskio laiško, kuriuo buvo keliami mintis lenkams atsakyti Lvovo ir Vilniaus. Kombatantai protestavo taip pat ir prieš redakcijos straipsnį, kuris buvo įdėtas po minėto laiško pasirodymo ir kuriame tūlį lenkų protestai buvo pavadinti „pigiu patriotizmu“.

Protestuojantieji lenkai remiasi teigimu, kad dabartinėje situacijoje, išsižadant Vilniaus ir Lvovo, pilama alyva ant sovietiškos ugnies. Esą, palaikoma tezę, kuria rėmėsi visa laiką sovietai. „Dziennik Polski“ ta progą rašo:

„Ukrainų, gudų ir lietuvių tautos ne tik nieko nelaimėjo, atplėšius rytines Lenkijos žemes ir prijungus jas prie fiktyviu minėtų sovietinių respublikų, bet ir toliau kenčia baisius sovietų persekiojimus, kuriais norima tas tautas sunaikinti. Tos tautos turi teisę į nepriklausomybę. Bet tol, kol tos nepriklausomybės jos neturės, betkokių teritorijaliųjų ginčų vedimas tarnauja tik Rusijai ir jos propagandai“.

Keisti lenkai. Nejaugi kas nors reikalauja, kad dėl minėtų teritorijų būtų ginčijamasi rusais arba su marionetinėmis jų vyriausybėmis tuose kraštuose. Vilniaus ir Lvovo klausimas yra suinteresuotų tautų, o ne rusų reikalas. Vengiant jį kelti, pasitarnaujama rusams ta prasme, kad jie pasidaro savime kaimyninių Lenkijos tautų interesų gynėjai nuo lenkiškojo imperializmo.

Kad lenkai yra nepataisomi imperialistai liudija ir mažas faktelis iš arkivyskupo J. Matulevičiaus beatifikacijos bylos, apie kurią lenkų spaudoje gana daig rašoma. Štai tas patas Dėtroito laikraštis, kalbėdamas apie vyskupo asmenį, rašo: „Arkivyskupas Jurgis Matulewicz-Matulevičius (vartojto abi šias pavardes) gimė 1871 metais, Lenkijoje, Marijampolės parapijoje, kurios gyventojai su mažomis išimtimis buvo perdėm lietuviai. Tada Marijampolė priklausė Seinų vyskupijai.“ ir t.t.

Ką čia kalbėti dėl ilniaus, kad jie net Marijampolę priskiria Lenkijai. Jiems vis dar neišgaravo iš galvų unijinės sąvokos, kuriomis Lietuva buvo nusakoma tik kaip Lenkijos dalis. Kalbėdami apie Lietuvą, lenkai dar ir šiandien vartoja išsireiškimą „na Litwie“, kas reiškia, ne užsieny, bet tik Lenkijos provincijoje.

rikonėti, nes „amerikonų“ pavardės susidaro iš įvairių tautų atėivių pavardžių. Anis Rukas

Jeji norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

ir sekite „Classified“ skelbimus, kasdien spausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje. Kiekvieną dieną ten rasite pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerasite mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur jį galėsite gauti. Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisės ir kurį reikia kreiptis.

Ar pažistame lietuvių kultūros istoriją?

Jau išėjo iš spaudos ir gaunama NAUJIENOSE mūsų žymiausio bibliografo ir kultūros istoriko

PROF. VACLOVO BIRŽISKOS

SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA

★ 208 didesnio formato puslapių su mūsų senųjų raštų fotografijomis.
★ Irišta į gražius kietus drobės viršelius kaštuoja \$3.00, minkštais viršeliais — \$2.00.

PLATINTOJAMS NUOLAIDA

Užsakymus su Money Orderiais ar čekiais siųsti:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois

6—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — Tuesday, July 28, 1953

LAISVOJI TRIBUNA

Teisės skyriaus vedėjui

Gerb. p. Juškaiti!

Tikrai sveikintina Tamstos iniciatyva parašyti keletą žodžių lietuvių skaitančiai visuomenei apie „Automobilius ir eisimo nelaimės“. Kiek teko susitikti su neseniai atvažiuavusiais, o taip pat ir su sunesniąja lietuvių karta, tai apie visokias apdraudas, apdraudų dydžius ir t.t., žino labai labai nedaugelis, ir tai gal paviršutiniškai, neišsamiai.

Turėdamas omeny, kad daugelis atvažiuavusiųjų turi savas mašinas (automobilius), yra suinteresuoti tuo, kokios rūšies apdraudas reikia turėti, kada, pav., vairuotojas yra kaltas ar tai kitos mašinos sudaužymu, žmogaus užmušimu, vieno ar daugiau, girtame ar blaiviam stovyje? Kas turėtų būti įrašyta draudimo sutartyje, sudarant sutartį su draudimo kompanija ir ar jie tai daro? Kadangi čia yra tik dalis galimų klausimų, tikiuosi, kad skaitytojai, žinodami, kur galima rasti atsakymus, su laiku patys iškelti jiems rūpimus klausimus.

Kartu didi padėka tenka mūsų „Naujienu“ redakcijai, supratusiai skaitytojų interesus. Su pagarba

„N.“ skaitytojas

Jeji turi parduoti ūkį —
| „Naujienu“ tuoj užsukti.
O jei laiko neturėsi —
Telefonu nakalbėsi.

APOLONIJA ZDANIS

gyv. R. 2, Three Oaks, Mich.

Mirė 1953 m. liepos mėn. 27 dieną, 5:50 val. ryto, sulaukusi 56 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Kaune. Palikusi vyrą, duklės parapijoje.

Paliko nuliūdę: vyras Justinas, duklė Bernice Shultz, sūnus Leo su žmona Dorothy, anūkas Peter James ir daug kitų gimiųjų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Smith Funeral Home koplyčioje, New Buffalo, Michigan.

Penktadienį, liepos mėn. 31 dieną, 9:00 val. ryto bus laidota iš koplyčios į St. Mary's of the Lake, New Buffalo, Mich., parapijos kapinėse, o po gedulingo pamaldų bus laidojama vietinėse kapinėse. Ketvirtadienį, liepos 30 d., 8:00 val. vak. rožančius Smith koplyčioje.

Visi a. a. Apolonijos Zdanis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai pastutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Vyras, Duklė, Sūnus, Anūkas ir Giminės.

URSULĖ VISTARTIENE

(pagal tėvus Krušaitė)
2012 Canalport Ave.

Mirė 1953 m. liepos 26 dieną, 9:30 val. ryte, sulaukusi pusės amž. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Gorainių kaime.

Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: 2 sūnus: Jonas ir Juozapas, marti Evelyn, anūkė Gail; dukterys: Zosė ir Olivia Vaitikun, žentas Marion, anūkė Linda; 2 seserys: Barbara Pankauskienė ir šeima, Mary Račkienė, švogeriš Mykolas ir ju šeima; Lietuvoje liko brolis kun. Antanas Krušas ir 3 seserys su šeimomis.

Priklaušė Šv. Onos, Trejinių, Apastalytės Maldos ir Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Draugijoms.

Kūnas pašarvotas Petro Gurskio koplyčioje, 650 W. 18th St. Ketvirtadienį liepos 30 dieną, 8:30 val. ryto bus laidoma iš koplyčios į Dievo Apveizdos parapijos kapinėse, o po gedulingo pamaldų bus laidojama Sv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Ursulės Vistartienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai pastutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Sūnus, Marti, Anūkas, Dukterys, Žentas, Seserys ir kiti Giminės.

Laid. direkt. Petras Gurskis. Tel. SEeley 3-5711.

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandų. Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale paaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsirkinti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

URBA

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams ir Papuošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

Siunčiam Gėlės Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
LOVEIKIS
KVIEKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELININKAS
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LIŪDESIO VALANDŲ
Sankaitė
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
Republic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rašime koplyčia aršian įsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-6142 • HEmlock 4-2644 • TOWnhall 3-2109
KOPLYČIOS VILOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★ TURIME KOPLYČIAS VILOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
VIRginia 7-6672 PULman 5-1270

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Pirkite pas prekes garsinančius biznierių
Naudokitės jų patarnavimais

EXPERTU WILL BUY FOR CASH
Old Properties
Regardless of Condition
No Brokerage Charge
Call MR. LEWIS TODAY
ANdover 3-5370
For Quick Action

GROVE LIQUOR MART
98th & Cottage Grove
Under new management of
BILL ROCHE
WE CARRY:
A complete stock of domestic and imported beverages.
WINES, LIQUORS AND BEER.
VISIT OUR BAR
Come in and get acquainted

INDUSTRIAL BUILDING MAINTENANCE
813 WEST 35th STREET
Tuck-pointing, Steam-cleaning, Brick work, Exterior painting, Window caulking, Fully insured.
24 hr. phone service. Free estimates.
Phone: HAYmarket 1-1072
Virginia 7-4087—Yards 7-2641

TURINTEJI GESO LEIDIMUS SUTAUPYKTI NUO \$50 IKI \$500
Turime įvairiausias rūšies krašte žinomas šildymo priemones.
Geso ir aliepsaus furnais, boileriai ir pečiai.
25% nuolaida nuo kainaraščio. Apskaičiuojami vežimai.
Telefonuokite: PLAZA 2-4430
Holiday Heating Co.
1623 EAST 75th STREET

We Invite You to Visit AUSTIN'S NEWEST AND FINEST SANDWICH SHOP
Serving 24 hours a day
TASTY, TEMPTING SANDWICHES BREAKFASTS AND LUNCHESES
C & L GRILL & FOUNTAIN
5952 West North Ave. (East of Austin Blvd.)
NAUJO SAVININKO VEDAMAS
C. C. J. Liquors and Tap
10510 EWING AVENUE

Kepta Zuvis Penktadieniais Kepta Vistiena Šeštadieniais Karšta sriuba ir sumuštinių visuomet
Namai C. C. J. 6 metų senumo Kentucky Straight Bourbon Degtinėms Atsivežkite savo draugus kartu, atvykite ir susipažinkite.
RAY'S STANDARD AUTO SERVICE
PLOVIMAS • SIMONIZAVIMAS MOTORŲ SUTVARKYMAS
Visiškas kelyje patarnavimas Pasiešimas ir Pristatymas
Saukite WESTERN SPRINGS 10504
800 WEST Hill Grove Ave. WESTERN SPRINGS, ILL.
Atsineškite šį skelbimą ir gausite mūsų specialią nuolaidą už motoro sutvarkymą (tune up)

TURKEY CREEK COUNTRY CLUB
Classy 18 Hole Golf Course Ladies Day: Wed. & Thur. A. M.
Food served at all times
Mrs. Frances Mahoney — Ladies Pro
Don Driemeyer — Men's Pro
65th and HARRISON
GARY, INDIANA
GARY 4-0407

ALT-LINE PRODUCTS
Remodeling and Repairing
Cabinets of All Kinds
Formica Equipment
Our Specialty.
Furniture Made to Order
PLAZA 2-5675
6943 STONY ISLAND AVE.

"PAPA" BOUCHE
Invites You To Visit HIS BEAUTIFUL
VILLA VENICE
FEATURING 30 ARTISTS from the 4 corners of the world. Complete Dinners Starting at \$4.00.
Served from 5:00 P.M. Unforgettable Cocktails at THE FLOWER GARDEN BAR
No amusement tax before 9:30 p.m.
Reservations—Phone: Wheeling 8
Route 21, Milwaukee Ave. at the Des Plaines River

Premjera Artimuose Vakaruose
MUZIKOS ŽMŪGUS
Glinkos gyvenimo istorija Ruslano ir Ludmilos kūrėjas
Pradžią penktadienį, LIEPOS 3 DIENĄ DABAR RODOMA
CINEMA ANNEX
3210 W. Madison
GAS HEAT

DABARTINĖ GUDĖJA IR GUDŲ SAJŪDŽIAI

Gudų tauta ryškiau pradėjo reikštis tik šio šimtmečio pradžioje. Caro imperijos laikais gudai buvo laikomi rusų tautos dalimi ir rusų sąmonėje atskira tauta neegzistavo. Tenka priminti, kad rusai panašiai ir ukrainiečius traktuodavo, prvardžiuodami juos mažarūšiais ir laikydami, kad jie yra tik nežymiai nukrypusi rusų tautos šaka, bet ne atskira tauta.

Po 1917 m. kovo mėnesio demokratinės revoliucijos beveik visos rusų imperijos pavergtos tautos pradėjo reikalauti laisvo apsisprendimo ir nepriklausomybės. Sovietų Sąjungoje sudaryta vadinamoji Gudijos Sovietinė Socialistinė Respublika (BSSR), apimanti 110,000 kv. km. plotą su 4,342,000 gyventojų.

1921 metais Rygos sutartimi Sov. S-ga žymius Gudijos plotus su maždaug 3,411,379 gyventojais perleido Lenkijai. Į tuos plotus pateko ir Švencionių, Ašmenos, Lydos ir Gardinų lietuviškų sričių dalys 18-303 kv. km. su apie 862,000 gyventojų, kurios 1920 m. liepos mėn. 12 d. Rusijos Lietuvos taikos sutartimi buvo pripažintos Lietuvai. Tad tikrų gudų sričių Lenkijai teko apie 79,000 kv. km. su 2,549,379 gyventojais.

1939 metais, antrajam pasaulio karui iškilus ir Stalinui su Hitleriu pasidalinus Lenkijos teritoriją, Maskva vieną iš dališkai vadinamąsias vakarų Gudijos sritis, iki tol Lenkijos valdytas, priskyrė Gudijos SSR, o Vilnių su siaura teritorijos juosta—Lietuvai. Tuo būdu dabartinė Gudijos Sovietinė Socialistinė Respublika (BSSR) apima 207,600 kv. km. su 10,5 milijonu gyventojų. Šie plotai administraciniu atžvilgiu padalinti į 12 sričių: Baranovičių, Brastos, Gomelio, Gardino, Molodečnos, Pinsko, Polieščos, Polocko, Vitebsko, Minsko, Mogilevo ir Babruisko.

Kovoja dėl Gudijos nepriklausomybės gudai iševiję laikosi, kad vadinamos Rusų Federacinės Socialistinės Respublikos (RSFSR) Smolensko, Briansko ir Pskovo apygardose gyvena ar 3,600,000 gudų, o Latvijoje Rezeknės, Daugpilio ir Aluksnės apskrityse apie 300,000 gudų. Tai vis teritorinės gudų pretenzijos.

Gudija yra perdem žemės ūkio kraštas. Sunkiosios pramonės neturi. Esamoji pramonė remiasi vietos žaliavomis. Gudijos ūkis panašus į Lietuvos ūkį.

Kova dėl nepriklausomybės 1917 m. gruodžio 15 d. Minske susirinko I-sis Gudų Kongresas, savo pobūdžiu priminęs 1905 m. lietuvių Didįjį Vilniaus Seimą. Dalyvavę 1872 delegatai iš visos Gudijos. Trečių kongreso dieną, kai jau buvo pasirengus paskelbti Gudijos nepriklausomybę, bolševikai jį išvaikė. Kitą dieną dalis kon-

greso dalyvių susirinko kitoj vietoj ir kongreso (dar prieš išvaikymą) išrinktai tarybai (rada) suteikė įgaliojimus kovoti dėl nepriklausomos gudų valstybės. Po kurio laiko taryba išrinko vykdomąjį komitetą, jį įgaliodama ta prasme veikti.

Bolševikams iš Gudijos laikinai pasitraukus ir užėjus vokiečiams, 1918 m. kovo 19 d. taryba persitvarkė, buvo papildyta vietos savivaldybių atstovais. Persitvarkusioji taryba pasivadino Gudijos liaudies respublikos taryba (rada). Ji 1918 m. kovo 25 d. Minske paskelbė Gudijos liaudies respublikos nepriklausomybę ir sudarė vyriausybę (uradą), kuri pradėjo steigiamuosius valstybės darbus. Tarybos priekyje buvo J. Sereda. Tačiau nepriklausomos Gudijos kūrimo darbai truko neilgai. Bolševikams išsigalėjus, taryba pasitraukė į užsienius. J. Sereda iš pirminkimo atsisakydino. 1919 m. sausio 13 d. tarybos priekyje stėjo P. Krečuskis, o vyriausybės pirmininku tapo B. Lastovskis, kurį laiką gyvenęs Kaune, kur tuo metu veikė gudų egzilinės įstaigos. 1923 m. rugsėjo 23 d. vyriausybės (urados) priekyje stėjo A. Cvikovičius. Vyriausybė persikėlė į Praga, nors pats Cvikovičius kurį laiką gyveno Berlyne, kur jis 1925 metais sukvietė tarybos ir vyriausybės narių konferenciją. Šioji konferencija be kita ko nutarė likviduoti pačią tarybą ir vyriausybę, ir I-jo kongreso įgaliojimus atiduoti sovietinėms Gudijos "respublikai".

1925 m. spalio 20 d. tarybos atstovai susitiko su sovietinės Gudijos atstovais ir galutinai sutarė I-jo kongreso duotas tarybai įgaliojimus perleisti sovietinei Gudijai. Po šio susitarimo Cvikovičius, Lastovskis, Zajacas, Prakulevičius, Bodunova ir Mamonka išvyko į sovietinę Gudiją. Emigracijoj pasilikę tarybos pirmininkas Krečuskis, jo pakeičėjas Zacharka ir buv. vidaus reikalų ministras Hrybas. Bet ir jie nepriklausomos Gudijos reikalais nesirūpino. Paskutinis iš jų mirė Zacharka 1943 m. Pragoje. Tuo būdu I-jo kongreso įgaliojimai veikėjai lengvai kapituliuavo, pasitraukė iš kovos ir išmirė.

Kaip minėta, Rygos sutartimi Gudija buvo perskelta: vakarinės Gudijos sritis atiteko Lenkijai, likusiosios buvo įsteigta BSSR. Sovietinėje Gudijoje tautinis gudų sąjūdis buvo neįmanomas. Kiekvienas savarankiškumo reiškinys NKVD buvo likviduojamas pačioje užuomazgoj. Geriau buvo Lenkijos Gudijoj. Nors čia taip pat gudu tautiniam užsimojimams sąlygos nebuvo palankios, vis dėlto buvo daugiau laisvės ir galimybių, kaip sovietinėje Gudijoj. Čia žymūs gudų veikėjai buvo net Lenkijos parlamente, kaip J. Sabaluskis (seimo nariu), P. Ragulia (senatorium). Tatai įgalino

Bus gera muzika šokiams ir kitokių įvairumų.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. Yards 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet

DR. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.
Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626

DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak. išskyrus trečadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG. 6400 South Kedzie Ave.
Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626

DR. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
8159 So. Damen Avenue
Tel.: Prospect 6-7800
Priėmimo val.: Firm., treč., ketv., penkt. — 10-11 v. p. p. Firm., ketv. 4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v. Šeštadieniais pagal susitarimą.
Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO, ILL.
Uždaryta nuo liepos 19 iki rugp. 2 d. Esant skubiam reikalui kreiptis pas Dr. Ant. Lipski, 4206 W. 26th St., tel. LAWndale 1-4316.

St. Louis, Mo.

Lankėsi žurnal. Jonas Leonas
Clevelande gyvenęs ir nuolat keliaująs po šią šalį bei Kanadą, žurnalistas Jonas Leonas buvo vėl išsileidęs į keliones. Jis nuo didžiųjų ežerų — nuo Erie ežerų atvyko prie didžiųjų upių: Mississipi ir Missouri.
J. Leonas aplankė ir apžiūrėjo St. Louis miestą. —R.

juos veikti savo tautos mases. Nors varžomi, Lenkijos gudai turėjo spaudą, visuomeninių bei kultūrinių organizacijų. Visą tai Lenkijos gudams turėjo didelio poveikio.

II-ojo pasaulio karo eigoje iki vokiečių rusų karo Lenkijos gudai buvo patekę sovietams, vėliau (1941—1944) buvo vokiečių okupuota visa Gudija. Okupacijos pradžioje vokiečiai neleidė jokio gudų tautinio pasireiškimo. Vėliau leido įsteigti savišalpos organizaciją ir sudaryti savišalpos dalinius. Tauti įgalino gudų veikėjus susitikti ir pasitarti tautiniais reikalais. Savišalpai vadovavo Dr. Jermočenka, vėliau J. Sabaluskis. Kai fronte vokiečiai pradėjo nesisekti, jie patys paskatind gudų sudaryti patikėtinių tarybą (rada mužan daviery), kuri susirinko 1943 m. Nušovus vokiečių generalinį komisarą Gudijai Kubę, vokiečiai dar labiau suminkštėjo. Kubės įpėdinis gen. v. Gotheberg pasiūlė gudams sudaryti centrinę tarybą. Tokia taryba ir buvo sudaryta su prof. P. Astrauskiu priešakyje. Tauti sudarė pagrindą bent šiekiam tokiam gudų tautos atstovybės pakaitui ir įgalino prof. Astrauskį reikalauti iš vokiečių: (1) leisti suaukkti gudų tautos II-ji kongresą, (2) leisti organizuoti ginkluotus gudų pajėgas, (3) leisti tas pajėgas naudoti tik prieš bolševikus ir tik Gudijos teritorijoje. Vokiečiai sutiko. 1944 m. birželio 27 d. Minske susirinko gudų II-sis kongresas: 1939 atstovai, tarp jų 20 I-jo kongreso dalyvių. II-sis kongresas pripažino centrinę tarybą vienintele gudų tautos atstovybe, pakartojė 1918 m. kovo 25 d. Gudijos nepriklausomybės deklaraciją, atmetė sovietinę Gudijos santvarką ir betkurias Maskvos priekines į Gudiją, paskelbė netekines visas Gudiją liečiančias Sov. S-gos sutartis su Lenkija. Tačiau netrukus vokiečiai iš Gudijos pasitraukė ir Gudija vėl užėmė sovietų armijos. Centrinė taryba 1944 m. liepos mėn. pasitraukė į Berlyną. Ginkluotosios gudų pajėgos buvo perkeltos į vakarų frontą ir čia kapituliuavo prancūzams bei amerikiečiams.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydotojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30-9 vakaro.
Trečiadi. ir šeštadi. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Rezid. Tel.: REPUBLIC 7-9199

DR. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.
Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626

DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak. išskyrus trečadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG. 6400 South Kedzie Ave.
Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626

DR. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
8159 So. Damen Avenue
Tel.: Prospect 6-7800
Priėmimo val.: Firm., treč., ketv., penkt. — 10-11 v. p. p. Firm., ketv. 4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v. Šeštadieniais pagal susitarimą.
Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO, ILL.
Uždaryta nuo liepos 19 iki rugp. 2 d. Esant skubiam reikalui kreiptis pas Dr. Ant. Lipski, 4206 W. 26th St., tel. LAWndale 1-4316.

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO, ILL.
Uždaryta nuo liepos 19 iki rugp. 2 d. Esant skubiam reikalui kreiptis pas Dr. Ant. Lipski, 4206 W. 26th St., tel. LAWndale 1-4316.

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO, ILL.
Uždaryta nuo liepos 19 iki rugp. 2 d. Esant skubiam reikalui kreiptis pas Dr. Ant. Lipski, 4206 W. 26th St., tel. LAWndale 1-4316.

St. Louis, Mo.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
Serėdomis ir nedeliomis uždaryta
Subatomis nuo 1-3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakarų.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser. Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YARDS 7-4787
Namų Telefonas PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakarų.
Serėdoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

St. Louis, Mo.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1-3 ir 7-8
Serėdomis ir nedeliomis uždaryta
Subatomis nuo 1-3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakarų.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser. Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YARDS 7-4787
Namų Telefonas PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Saukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakarų.
Serėdoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2251 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadi. ir sekmd. pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

St. Louis, Mo.

DR. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Motery Ligos
3267 SO. HALSTED ST.
Telefonas DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

DR. P. KISELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Šeštadieniais, 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas 1604 S. 49th Ave., Cicero, Ill.
Ofiso telefonas: LAFayette 3-3210
Jei neatsiliepia saukit Kedzie 3-2868

DR. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirm., antradi., ketvirtadi.
6-8:30. Trečadieniais tik susitarus.
Telefonai: ofiso GROvehill 6-5399
rezid. PROspect 6-4732

DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2425 WEST 63rd STREET
(kampan 63rd ir Archerian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečadieniais uždaryta
Šeštadieniais iki Labor Day uždaryta

DR. EDWARD B. MURASUKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GROvehill 6-1321
Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEMlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. F. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 WEST 16th STREET
Val.: kasdien 2-8 p. p.
Šeštadienį 10-12 ir 2-4 p. p.
Ofiso telefonas: TOWNhall 3-0959;
namu: ROCKwell 2-2387. Jei neatsiliepia, tai CENTral 6-2294.

DR. F. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 WEST 16th STREET
Val.: kasdien 2-8 p. p.
Šeštadienį 10-12 ir 2-4 p. p.
Ofiso telefonas: TOWNhall 3-0959;
namu: ROCKwell 2-2387. Jei neatsiliepia, tai CENTral 6-2294.

DR. F. TALLAT-KELPŠA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 WEST 16th STREET
Val.: kasdien 2-8 p. p.
Šeštadienį 10-12 ir 2-4 p. p.
Ofiso telefonas: TOWNhall 3-0959;
namu: ROCKwell 2-2387. Jei neatsiliepia, tai CENTral 6-2294.

IS CHICAGO IR APYLINKIU

Perkunas lygus tukstanciams atominiu bombu

Vietos planetariumo direktoriaus pavaduotojas Satzel sako, jog vidutinio didumo perkunas tiek paskleidžia energijos, kiek keli tukstanciai atominiu bombu.

Smulkiau su siais dalykais galima susipažinti lankant planetariuma, kuris yra Roosevelt Rd. gatvės gale Northerly Island. Planetariumo demonstracijos ruošiamos savaitės dienomis nuo 11 val. ryto iki 3 val. popiet, o sekmadieniais 2-3:30 val. popiet.

Operos Grant Parke

Tesiant Grant Parko koncertus, pateikiama nemaža ir koncertui pritaikytų operų.

Liepos 29 d. bus duodamas melodijos iš Čaikovskio "Romeo ir Julijos", rugpj. 1 d. Rossini "Sevilijos kirpėjo", Verdi "Rigoletto" ir kt.

Iėjimas į šiuos koncertus nemokamas. Vieta — prie 11 gatvės ir Michigan Ave.

Paliaubos be entuziazmo

Sekmadienį 8 v. v. paliaubų pasirašymas Korėjoje Chicagoje nesukėlė entuziazmo.

Bijodama demonstracijų ir kokių didesnių įsisokimų, policijos vadovybė pasiuntė prie rotušės 200 papildomų policininkų. Bet jų nereikėjo. Paliaubų pranešimą visuomenė čia sutiko gilia tyła. Netikėta, kad tai daug ką pakeis šių laikų padėty ir kad tai atneš ilgų metų taiką.

O vienas kareivis kanadietis Hodkin tiesiog pareiškė, jog jis visai netikės, kad tos paliaubos ilgai truktų, nes komunistai tik norį akis apdumti. Vienintelis sprendimas su jais tesas galimas karo lauke.

Tiesa, daugiau pasitenkinimo parodė tie, kurių artimieji dabar yra Korėjoje.

Apgailli Stoddard atsistatydinima

Eilę Ilinojaus universiteto fakultetų dekanų pareiškė, jog jie buvę nustebę universiteto prezidento Stoddardo atsistatydinimu bei patikėtinių tarybos elgesiu. Esa, jei jau ir norėta pareikšti nepasitikėjimą, tai reikėję jam duoti progos bent pasiteisinti.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA REGISTRUOTŲ SLAUGIŲ 500 lovų pilnai įrengtai ligoninei

Rezidenciniame Montreal rajone. Pigus pragyvenimas ir geros darbo sąlygos. Žinojimas prancūzų kalbos reikalingas. Kreiptis tik laišku:

SUPERINTENDENT

NOTRE-DAME DE LA MERCI

667 Gouin Blvd. W. Zone, 12
Montreal, (Quebec) Canada

PARDAVĖJAI,

Uždirbkite daugiau \$100.00 i savaitę
Gera proga vyrams pradėti nuo pačios apacijos ir iškilti i viršų, bedirbant su šeimos maisto plano sugalvotojais. Pagaudaujama, kad pažintų Škokie lietuvių kolonija. Išmokykite.

Jums patiks dirbti su mumis
THE RICH PLAN
751 HOWARD STREET
Evanston, Illinois

SCALE MAN

No experience necessary. Will train. \$50.00 weekly - to start.

Free Co. Insurance and hospitalization.
See Al Fishbane

LIBERTY LAUNDRY

3122 W. Armitage
BE 5-4900

TUOJ REIKIA PATYRUSIO AUTOMOBILIŲ MECHANIKO

Darbas prie Chrysler, Plymouth produktų. Pastovus darbas, savaitinis darbas garantuotas, plus 50-50.

CICERO MOTOR SALES
5420 West Cermak Road

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

RESTORANAS parduomui labai geroje vietoje. 4915 West 14th St., Cicero. Sautki Townhall 3-8132 prieš 5 val. vak. Raymond L. Eisin.

RESTORANAS ir 2 aukštų namas. 7 kambariai viršuje. Dvieju automobiliu garažas ir rūsys. Viska tuoj galima užimti. Prieinama. Apleidžiame miestą. 2128 S. Halsted St.

PIGIAI PARDUODAMA GROSERNE.
4440 South Wood Street

WASHMACHINES & VAC SERVICE SKALBIMO MASINOS - VALYTUVAI

HOUSEHOLDERS, ATTENTION!
We repair washers, wringers, vacuum cleaners. Same day service. One full year guarantee. FREE ESTIMATES. We pick up and deliver. Call: YARDS 7-2050

Roselandas

Balfo žinios

Piniginiam vajui besibaigiant, praėta savaitę aukojo: po \$5: K. Brenčius, K. Čepaitis, P. Kurzikauskas, kiti aukojo mažesnėmis sumomis. Čia išvardinti asmenys šiais metais jau kelintą kartą aukoja. Šalia gėraširdžių netrūksta ir šykštuolių, kuriems nesvarbu, kad likę Europoje lietuviai badauja. Iki šiam laikui yra gauta \$100,00.

Skyriaus susirinkimas įvyks liepos 31 d. 8 val. vak. Visų Sventųjų parap. salėje, 10806 S. Wabash. Bus tariamasi dėl išvažiavimo į Labdarių ūkį, vaizaus užbaigimo ir kitais Balfo reikalais.

Kviečiame visus dalyvauti.
Balfo 57 skyr. valdyba

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALS-

TYBININKAI, MOKSLININKAI

JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS

ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

8-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.

Tuesday, July 28, 1953

Tuesday, July 28, 1953

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

MARTINSVILLE GENERAL HOSPITAL Martinsville, Virginia

has attractive opportunities for REGISTERED NURSES

Floor Supervisors, General Duty Nurses
Excellent Working Conditions. Pleasant associates. Nurses Quarters. Full Maintenance
Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and eligible for license in Virginia. Write, phone or wire:

S. L. PANNEL R. N.
DIRECTOR OF NURSES

MARTINSVILLE GENERAL HOSPITAL MARTINSVILLE, VIRGINIA

Franklin Memorial Hospital (Franklin County) Rocky Mount, Virginia

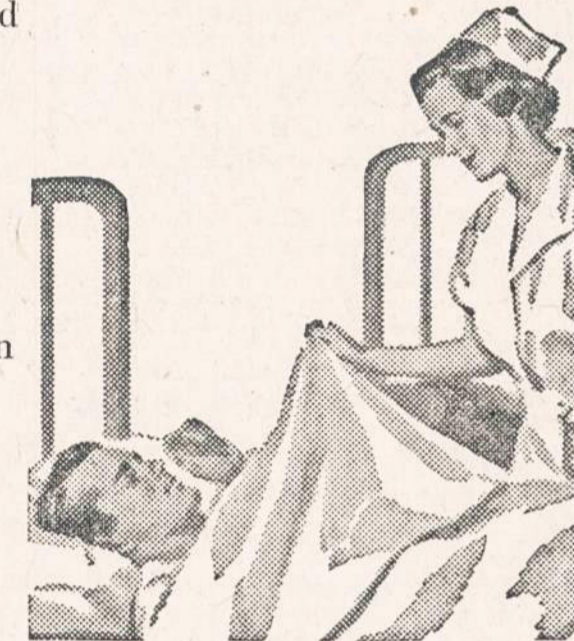
has vacancies in its modern and expanding plant for

REGISTERED GRADUATE NURSES

Good working conditions
Pleasant associates.
Excellent salaries.

Write full details of education and experience to

William H. Flanagan,
Administrator
FRANKLIN MEMORIAL
HOSPITAL
Rocky Mount, Virginia

Registered Nurses — Practical Nurses Registered X-Ray Technician (MALE PREFERRED)

Unusually attractive positions in 40 bed hospital located in Southern Alabama
Starting stipend for registered nurses \$200 mo. plus maintenance.

- ★ BLUE CROSS HOSPITALIZATION PROGRAM
- ★ GOOD WORKING CONDITIONS
- ★ PLEASANT ASSOCIATES

WRITE OR WIRE:

ADMINISTRATOR, COVINGTON MEMORIAL HOSPITAL
100 E. WATSON STREET ANDALUSIA, ALABAMA

CLERKS

1 Property Stock Clerk
and
1 — Clerk — Typist

Computing hourly rates
Posting to stock records. Typing and filing. Paid Vacations. 6 Paid Legal Holidays. Apply at Main Gate

O'HARE INTERNATIONAL AIRPORT

Mannheim and Higgins Rd.
See F. W. Roberts 8-4:30 or call Rodney 3-7000, ext. 440

Are you looking for an interesting job with a secure future. Well established firm needs

BOOKKEEPER

for interesting diversified work.
Hospitalization available
Paid vacations
Profit sharing plan
40 hour week

Apply:

Claude S. Gordon Co.
3000 So. Wallace St.
VI 2-6525

PSYCHIATRIC NURSES PSYCHIATRIC AIDES

Qualified personnel for seventh day Adventist Mental Hospital needed immediately

Good working conditions
Pleasant Associates
Good pay

Write details of education and experience

ADMINISTRATOR
PLEASANT GROVE
HOSPITAL
ANCHORAGE, KENTUCKY

Mes turime darbo dėl BILLER — TYPIST

Darbas maloniame, jaukiame ofise. Čia idomus darbas patikimam žmogui arba moteriai. Valandos nuo 10 ryto iki 7 vakaro. 5 dienų darbo savaitė. Geras atlyginimas — nuolatinis darbas. Kreiptis į

GRAND RAPIDS MOTOR EXPRESS

3455 SO. CICERO AVE.
Matykite Mr. Johnson

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

REIKIA DIENINĖS VIREJOS Restorane. Geros darbo sąlygos ir pastovus darbas Matykite Eleanor 3475 ARCHER AVE.

Are you looking for an interesting job with a good future. We need a
COMPTON OPERATOR
Minimum 1 year experience.
Good working conditions
Pleasant associates
Air-conditioned office. Apply:
SAM FRANK, BO 8-5700

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavimui

VISISKAI modernizuota mūrinė cottage. 5 kambariai 1 me aukšte. 3 dideli kambariai pastogėje. Centrinė šiluma visam name. Ekstra didelis garažas ant dviejų sklypų. Sutirumui pamatyti šaukite:
SHULMISTRAS AND CO.
4004 S. Archer Av. LA 3-6300

5 KAMBARIŲ Ranch stiliaus namas, su kambariu tarnaitė. 5445 South Natchez.

PENKIŲ butų kampinis namas, naujai atremontuotas. Maudynės, cementinis beisnutas. Geros pajamos. Savininkė Mrs. Mary Fremont, 945 W. 35th Place. Yards 7-8652.

NAMAS, taverna su virtuve ir valgomuoju kambariu. 2-3 kambarių butai alyva karštu vandeniui "forced air" šildymas, naujai atremontuotas. Parduodamas dėl nesveikatos. Kaina \$15,000. Sautki Olympic 2-3640, tarp 11 ryto ir 1:30 po pietų.

MARQUETTE Park parduodamas 5 kambarių bungalow. Alyva šildomas, 2 automobiliu garažas. \$13,500. Savininkas 2645 West 71st Street.

FARMS FOR SALE Ūkiai Pardavimui

AUKOJAMA 50 akru farma. Arti Michigan ežero. \$12,500.00. Kreipkitės į savininką: O. F. Troutman, Fennville, Mich.

RENTING IN GENERAL Nuomos

2 MEGAMEIŲ kambariai nuomai. Valgio negalima gamintis. 3239 So. Emerald Ave., 2-ras aukštas iš priekio.

TRIŲ suaugusių asmenų šeima ieško 4-5 kambarių buto Marquette arba Brighton Parko apylinkėje. Skambinti DANube 6-6887 arba EASTgate 7-8668.

APSTATYTAS kambaris merginai arba vyrui, dirbančiams dienomis. 5025 S. Maplewood Ave. HE 4-2477.

DIDELIS apstatytas kambarys vyrui, moteriai arba vedusiu porai. Yra šaldytuvai ir maudynė. Galima gaminti valgi. 5542 S. Talman Ave. PROspect 6-5278

PERSONAL Asmenų ieško

PAMESTA šeštadienį Berwyne arba CBQ traukiniu vyriausia ruda piniginė. Joje yra identifikacijos dokumentai. Nebus nieko klausinama. Nat Weiner, STanley 8-7740.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

VELTUI APSKAIČIAVIMAS
Namų, butų remontavimas, kanalizacijos, vandentiekio, cemento ir kitokie darbai

Skambinti:

HEMLOCK 4-9211
po 5 val. vakaro

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo dietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kambarius ir apie langų remus. Daugelio metu patyrimas darbe. Reikalingi esant, kreipkitės į lietavi — J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave. GROveh 6-4177

AUTOMOBILES — TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

A & C

MOTOR SALES

816-20 W. 35th STREET

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ

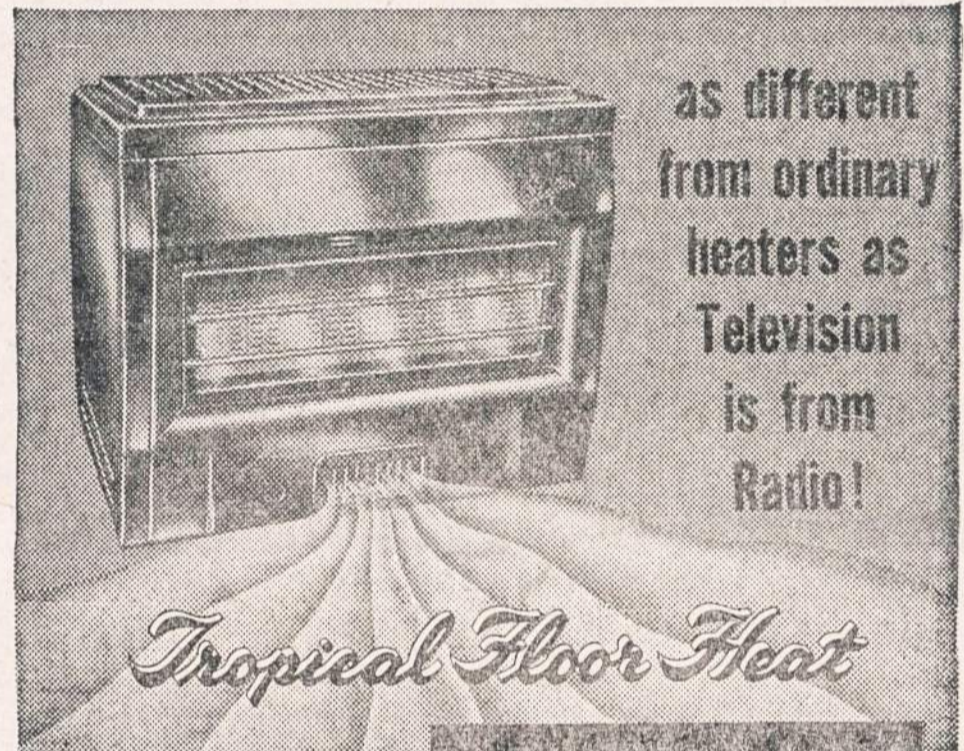
1936 iki 1953 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS
VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi
dilyeriai

Pas Dodge dealerį turiu \$350. — užstatą bet kokio tipo naujam Dodge automobiliui. Dėl šeimyninių sunkumų ji perleisiu už \$50. — arba ji mainysiu į vartotą automobilį primokėdamas skirtumą. Telefonuokite HUDSON 8-3026

GET THE GAS HEATER BACKED BY \$38,342,000 OF HEATER EXPERIENCE

as different from ordinary heaters as Television is from Radio!

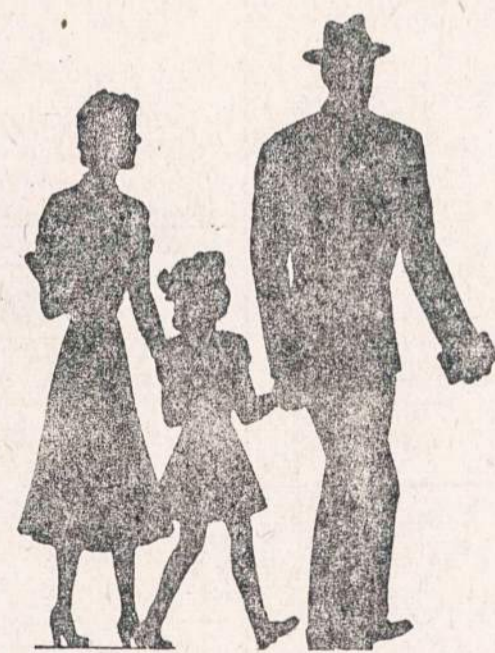
Tropical Floor Heat

You owe it to yourself to SEE the SENSATIONALLY BETTER-

Sieglor
PATENTED AUTOMATIC
GAS HEATER

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st Street HEMlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS.

Žinokite kodėl vis daugiau šeimų taupo čia

Mūšiškis santaupų skyrius yra tinkamiausias investuoti pinigų, kuriuos šeimos turi investuoti atsargiai — pinigų valkams metuliu užtikrinti, namui nusipirkti, savo gyvenimo saugumui sustiprinti. Žiūrėkite į apdraustus čia santaupas kaip į savo šeimos finansinės ateities svarbią dalį.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAYmarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų. NEMOKAMAS PARKING LOT 1804 SOUTH HALSTED

Rugpjūčio 16 d.

Naujienų gegužinė

Š. m. rugpjūčio mėn. 16 d., sekmadienį, įvyks "Naujienų" dienraščio rudeninė gegužinė Liberty Grove sode, Willow Springs, Ill.

Daugumas lietuvių savo atostogas bus jau atlikę. Gegužinė galės draugams pasipasakoti savo įspūdžius. O tie, kurie atostogų dar neturėjo — "Naujienų" gegužinėje galės jaustis, kaip atostogose.

Bus gera muzika šokėjams, „Baltosios Meškos“, užkandžių ir kitokių gėrybių bei idomybių.

Parengimų Komisija visus nuoširdžiai kviečia ruoštis į gegužinę. Komisija

Juk kasdieną pasirodo Tik "Naujienų" tetsus žodis. Koks vežimas, jei be ienu, Koks lietuvis be "Naujienų"